

Leto XVIII. Stev. 215

DIREKTOR BORBE
VELJKO VLABOVIĆ
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
DUSAN BLAGOJEVIĆ
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

BORBA
PRAVICAGLASILO ZVEZE
KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE• LJUDSKA PRAVICA
• USTANOVljena 8. OKTOBRA
1934 • MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
• OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
KOT BORBA ZA SLOVENIJO

RAZPRAVA V OZN O ZNAČAJU POLITIČNE KONFERENCE

Južnokorejski delegat zapretil
z boikotom, če bo sodelovala Indija

Od stalnega dopisnika »Borbe«

New York, 25. avgusta. Vprašanje značaja politične konference o Koreji je še nadalje predmet razprav in nasprotujočih si pojmovanj v političnem odboru Generalne skupščine OZN. Nasprotja se konkretno kažejo v obliki udeležbe Indije in sploh nevtralnih dežel na konferenci, toda v bistvu ne gre za privolitev o udeležbi teh dežel, marveč za to, kakšna naj bo konferenca: ali sestanek dveh nasprotujočih si strank, »razgovor čez mizo«, ali pa »sestank miru za okroglo mizo«, na katerem bi obravnavali korejsko vprašanje sporazumno ob skupnih naporih vseh udeležencev za mirno poravnavo spornih vprašanj.

Nasprotovanje indijske udeležbe je dejansko izraz težnje, naj bi se na tej konferenci pogajali tako, kot so se pogajali dve leti v Pan Mun Jomu, toda ne zastopniki dveh sovražnih armad, marveč dve nasprotni politični diplomatski in celo ideološki skupini. Indijska udeležba pa bi dala politični konferenci drugačen značaj. Zato je bila izvolitev Indije za članico politične konference osrednja tema pretežne večine, četudi ne vseh dosedanjih govornikov. Po vsem sodeč bo ta tema ostala do konca razprave.

Ameriški delegat Cabot Lodge je izjavil, da je že popolnoma prepričan, da resolucija, ki določa Indijo za članico politične konference, ne bo dobila potrebne dvotretinske večine. Ameriška delegacija je pridobila za svoje stališče doslej vsaj 16 delegacij. Po večini latinskoameriških, predvidevajo pa, da se bo kakih 10 delegacij vzdržalo glasovanja. Skoraj gotovo je, da bo ta predlog prodrl v političnem odboru, ker tam za razliko od Generalne skupščine ni potrebna dvotretinska večina, prav tako pa je gotovo, da na plenumu Generalne skupščine predlog ne bo mogel dobiti dveh tretjin glasov in da bo zavrnjen.

Ameriška delegacija je večkrat poskušala pripraviti Indijo do tega, da bi sama odstopila od kandidature, a ji ni uspelo. Zadnji korak v tem smislu je napravil član ameriške delegacije senator Wylley v včerajšnji izjavi, ko je dejal, da je vprašanje indijske udeležbe razcepilo Zahod, da pa ne verjame, da Indija to želi, ker bi to koristilo »ruski igri«. Indija pa ne mara odstopiti od kandidature, ker meni, da je koristno za mirno poravnavo korejskega vprašanja, če bo politična konferenca sestavljena kot konferenca miru, in če bodo na njej odločali o vprašanih sporazumno, ne pa v sovražnem vzdušju, ki je bilo značilno za pogajanja v Pan Mun Jomu. Dežele afriško-azijskega bloka in številne druge delegacije so prav tako za to rešitev.

Zastopnik Južne Koreje je na včerajšnji seji nasprotoval temu stališču. Ves njegov govor je bil nebrzdan napad na Indijo. Dejaj je, da se zdi Južni Koreji indijska udeležba na politični konferenci nemogoča. Govor južnokorejskega predstavnika Pjonga je bil tako žaljiv, da ga je predsednik političnega odbora opomnil na pristojnost.

Nekaterim delegacijam pa se zdi prav, da je Pjong odkrito razložil svoje stališče, tako je vsaj vsem jasno, kakšni nemirojni naklepi tiče za politiko južnokorejskega predsednika Sing Man Rija. Pjong je namreč ponovil, da Južna Koreja nikakor ni pristala na premirje, marveč je le obljubila, da ga ne bo motila v določenem časovnem obdobju. Prav tako je zapretil, da bo bojkotal politično konferenco, če bo na njej sodelovala Indija.

Indonezijski delegat Sudzarvo je opozoril odbor na »slab navdvoje južnokorejskega zunanega ministra. Dejaj je, da Južna Koreja ne nasprotuje prvič sporazumu in da je Sing Man Ri poskušal neposredno pred sklenitvijo, v kateri poziva generalnega tajnika OZN, naj pošlje pekinški in severnokorejski vladi priporočene predloge glede sestave politične konference, preden bi Generalna skupščina glede tega izglasovala dokončen sklep. Znano je, da je kitajski zunanji minister Ču En Lai včeraj izrazil podobno željo.

Šele kasneje se bo politični odbor opredelil glede raznih resolucij. Po poluradni napovedih sodeč pričakujejo, da bodo o udeležbi Indije na politični konferenci glasovali za navadno, ne pa za dvotretinsko večino.

vijo premirja preprečiti prekinitve sovražnosti na Koreji. Zastopnik Indonezije je bil prvi član azijsko-arabske skupine, ki je po razgovoru predstavnikov skupine z Višinskim z določenimi zadržki podprl sovjetski predlog resolucije, hkrati pa je zahteval obrazložitev in nekaj popravkov. Sovjetski predlog določa za politično konferenco udeležbo petih velesil, Severne in Južne Koreje, Indije, Burme, Poljske in Švedske. Sirijo pa se že govoriče, da bo sovjetska delegacija spreminila svoj predlog, tako v smislu dosedanjih pripomb o sestavi konference, kakor tudi za obrazložitev položaja, ki ga dajejo na konferenci Južni Koreji. Predstavniki ZDA, Velike Britanije in nekaj drugih dežel so doslej razlagali to resolucijo tako, češ da odreka Južni Koreji javno glas, ker ni sprejela predloga o korejskem premirju.

Slišati je še nepotrjeno mnenje, da bo ena izmed latinsko-ameriških delegacij, najbrž mehiška, pripravila kompromisni predlog resolucije, ki bo dal ameriški delegaciji možnost, da se bo umaknila glede na dosedanje nasprotovanje indijski udeležbi. Vsaj po mnenju številnih opazovalcev pa je le malo verjetno, da bi bilo možno najti kako rešitev, čeprav bi tak predlog vključeval razen Indije v vrsto udeležencev na politični konferenci tuje dežele, ki bi podpirale ZDA (n. pr. Pakistan). Če bi ZDA, ali katerakoli druga država dala kakov predlog in bi se zato debata začela znova, bi razprava o Koreji ne mogla biti končana vse do konca prihodnjega tedna.

Večina govornikov je bila za udeležbo Indije na politični konferenci. Celotisti, ki so izjavili, da se bodo vzdržali glasovanja, ali da bodo glasovali proti temu predlogu, so poudarjali indijske zasluge in trdili (n. pr. perujski delegat), da bodo tako ravnali »z boleščjo, ker se ne morejo pridružiti sprejemu tega predloga.

V vsej razpravi prevladuje alternativa: ali »dve strani, ali »konferenca za okroglo mizo«. Stališče jugoslovanske delegacije proti blokom, proti spreminjanju OZN v orodje politično-ideoloških ali vojaških blokov, proti pojmovanju, ki nasprotuje univerzalnemu značaju OZN kot mednarodne organizacije iznad in izven posebnih koristi posameznih dežel ali skupin, je globoko odjeknilo med delegacijami in opazovalci. Načelni značaj takega obravnavanja problema politične konference je izven dvoma. Opazovalci poudarjajo, da lahko OZN urejajo svetovne probleme edinole s takšnih pozicij, kajti v nasprotnem primeru bi le težko odbržali značaj nepristranskega svetovnega foruma, ki si prizadeva ohraniti mir in mednarodno varnost predvsem z mirolojubnimi napori.

Jaša Levi

Budva — eno izmed najlepših letovišč v Crnogorskem Primorju

STAVKOVNO GIBANJE POJEMA

Grafologi v francoskem parlamentu

Od stalnega dopisnika »Borbe«

Pariz, 25. avg. Stavkovno gibanje v Franciji polagoma pojemajo. Železničarji se ponovno vračajo na delo, toda železniški promet ni še na pol normaliziran. Podobno je tudi v mestnim prometom v Parizu in pa v nekaterih drugih javnih službah. Sinočini vladni sklep, da ne bodo uporabili administrativnih sankcij proti tistim delavcem in nameščenecem, ki se bodo danes vrnili na delo, ne bo ostalo brez vpliva na stavkujoče, to tem bolj, ker je vodstvo »Forces Ouvrieres« ponovno pozvalo svoje članstvo naj preneha stavkati. Že jutri bo najbrž normaliziran poštni promet. Položaj pa se ni niti najmanj spremenil v rudnikih, električnih centralah in plinarah, kjer se stavka nadaljuje.

Predsedstvo narodne skupščine je z 10 glasovi proti 8 in 2 vzdržanim sinoči zavrnilo sklicanje parlamenta. Med tem, ko je predsedstvo parlamenta zasedalo, so poslopje francoske narodne skupščine obklopile številne policijske sile. V začetku so ugotovili, da je prispelo 211 pismenih potrdil od nad 220 brzojavnih zahtev posameznih poslancev (kot je znano zastopuje za sklicanje parlamenta 209 posmenih potrdil). Predsednik Heriot se je zatekel k zadnjemu sredstvu — preveril je avtentičnost podpisov poslancev. Tako se je seja francoskega parlamenta za kratek čas spremenila

v grafološko sejo. Grafologi iz predsedstva parlamenta so proglasili 4 podpise poslancev KP Francije za ponarejene. Po tej ugotovitvi je večina v predsedstvu parlamenta odločila navzlic odločnemu nasprotovanju socialističnih in komunističnih poslancev, da narodna skupščina ne bo sklicana, ker je bilo veljavnih podpisov samo 207, potrebno pa bi jih bilo 209.

Takoj po zaključku seje predsedstva parlamenta je skupina socialističnih poslancev objavila oster protest, v katerem je obto-

žila večino v predsedstvu parlamenta, da je ravnala proti ustavi in da je »s formalnimi izgovori, ki naj bi prikrili politične razloge, zavrnila sklicanje narodne skupščine, čeprav je bilo za to dovolj poslancev.«

Skupina socialističnih poslancev je ponovno zahtevala nujno sklicanje narodne skupščine. Temu stališču socialističnih poslancev, so se pridružili takoj poslanci KP Francije. Tako se bo akcija za izredno sklicanje parlamenta začela znova, le da je to pot manj upanja na uspeh, ker stavkovno gibanje že upada.

M. Vitorović.

ZASEDANJE POLITIČNEGA ODBORA OZN

SZ spremenila osnutek resolucije

New York, 25. avg. (AFP) — V političnem odboru OZN bi morali danes zaključiti generalno razpravo o sestavi politične konference o Koreji. Na seznamu govornikov je ostalo še 13 delegatov, med njimi delegat SZ, Velike Britanije, Indije in ZDA.

V krogih Združenih narodov poudarjajo, da namerava sovjetska delegacija spremeniti osnutek svoje resolucije, ki določa udeležbo 11 držav na politični konferenci, med njimi naj bi bile poleg štirih velesil tudi Mao Če Tungova Kitajska, Indija, Poljska, Švedska, Burma, Severna in Južna Koreja. Sovjetska delegacija kot kaže, bo seznanila arabske države s svojim predlogom, naj bi Egipt ali Sirija nadomestile Švedsko, ki je udeležbo uradno »avrnila«.

Indijski delegat je na seznamu govornikov predzadnji, medtem ko bo predstavnik ZDA razpravo zaključil. Pričakujejo, da bo indijski delegat Menon podrobno govoril o osnutku resolucije, ki jo je predlagal skupaj z burmansko, indonezijsko in liberijsko delega-

ŠAH

DRŽAVNI POJFALNI TURNIR
V LJUBLJANI
Preinfalk premagal Mariča

Sinoči je bilo v Ljubljani odigrano XIV. kolo z naslednjim rezultatom: Rabar : Janošević prek., Rajković : Vidmar prek., Preinfalk : Marič 1:0, (38 p.), Božič : Horvat prek., Matulović : Vuletić 0:1 (24 p.), Zavila : Kržišnik prek., Levačić : Sokolov prek., Zaharijev : Hočevar remi (15).

Prekinjene partije iz XIII. kola: Janošević : Trajković remi (83 p.), Vuletić : Zavila remi (59).

Stanje po XIV. kolu: Rabar 10, Janošević 9,5, inž. Vidmar 8,5 (1), Preinfalk in Marič po 8,5, Sokolov 7,5 (1), Kržišnik 7 (1), Vuletić 7 itd.

Danes je prost dan in bodo odigrane dopolne prekinjene partije. Jutri od 8. do 14. ure pa bo odigrano zadnje kolo.

Kako je z elektrifikacijo v Bosni

Dela na gradbišču hidrocentrale Jajce II. zaostajajo, na gradbišču Jablanica pa dobro napredujejo

Sarajevo, 25. avg.

Do poskusnega obratovanja HC Jajce II. je ostalo še 65 dni. Da bi pregledali izvršitev plana, je bila v odboru za gospodarstvo Izvršnega sveta BiH konferenca, kateri so prisostvovali razen predstavnikov investitorja tudi predstavniki podjetij, ki grade to hidrocentrale. Konferenco je vodil državni tajnik za narodno gospodarstvo Hajro Kapetanović.

Ugotovili so, da nekatera dela niso bila izvršena v roku zaradi objektivnih, ponekod pa tudi neupravičenih vzrokov. Na dovodnem predoru, kjer dela »Hidrogradnja«, je nastal kritičen položaj zaradi slabega zemljišča. Dela so uspešno zaključili in to ne bo oviralo poskusnega obratovanja hidrocentrale. Toda ker se je konec junija utrgal oblak in je Vrbas preplaval gradbišče, so dela potekala počasneje. Namesto, da bi hitreje izkopali stroje,

še je ta posel zavlekel skoro dva meseca.

Na konferenci so kritizirali delo »Hidromontaže«, ki je nad mesec dni sestavljala inventar rešenih strojev in zdaj šele nabavlja dele, ki so se ob poplavi izgubili. Precej težak položaj je tudi pri montaži turbine in generatorja. Z pošiljkami opreme zamujajo, niso pa tudi uredili vprašanja nekvificirane delovne sile. Delo na montaži turbine traja že nekaj mesecev.

PROJEKTOV NE POŠILJAJO
PRAVOCASNO

Ugotovili so tudi, da »Elektroprojekt« iz Sarajeva čisto kasni z izdelavo projektov. Zdaj je na vrsti montaža nekaterih naprav, za katere delajo projekte že nad tri leta.

Isto je tudi s projekti za določanje smeri, kje bi naj položili kable.

TURBINO SO POŠLALI NA
SEJEM V ISMIR

Zdaj, ko že štejejo dneve do zaključka del, se je izkazalo, da je le malenkost, postalo velika stvar in da lahko onemogoči začetek poskusnega obratovanja. Na nesrečo se je nagrmadilo mnogo takšnih malenkosti. Zaradi napak pri projektiranju oken jih morajo zdaj popravljati, zidarji so v naporu monterjem, v dvorani 150 metrov betona slabe kakovosti. Turbino za domače potrebe so poslali na sejem v Turčijo, da bi prikazala delo »Litostroj«, vrh tega pa ni čutili koordinacije med investitorjem in izvajalcem del.

NA VSAKEM SESTANKU
DRUG ROK

Na konferenci marca, na kateri so razpravljali o poskusnem (Nadaljevanje na 2. strani)

»Visoko cenimo prispevek Jugoslavije
k razvoju demokracije«

so izjavili študentje iz 18 držav

»Želimo dati priznanje Jugoslaviji, ki je dala s svojo politiko prijateljskih odnosov z drugimi narodi stvari svetovnega miru pomemben prispevek.« so izjavili študentje iz 18 držav, ki so se udeležili mednarodnega kvekerskega seminarja v Crkvenici.

Osnovna tema na tritedenskem seminarju je bilo vprašanje, kako zmanjšati mednarodno napetost. V skupni izjavi ob koncu seminarja je rečeno, da so udeleženci posvetili posebno pozornost Jugoslaviji, »ki daje velik prispevek stvari demokracije in svetovnega miru. Menimo, da je Jugoslavija s svojo politiko po letu 1949 dokazala, da je mogoče zmanjšati mednarodno napetost navzlic ideološkim razlikam ter s tem ustvariti trdne temelje za sodelovanje med komunističnimi in nekomunističnimi demokracijami.«

Na seminarju so razpravljali tudi o gospodarskem razvoju nerazvitih dežel. Udeleženci seminarja so se izrekli proti povežovanju pomoči s političnimi ali drugimi pogoji. Vztrajajo na stališču, da morajo industrijsko

Poslaništvo FLRJ
bo ostalo v Tel Avivu

Beograd, 25. avgusta. Izraelski listi »Yedioth Heyom« in »L'Echo de Izrael« so objavili vest, da se bo jugoslovansko poslaništvo s sedežem v Tel Avivu kmalu preselilo v Jeruzalem. Državno tajništvo za zunanje zadeve je pooblastilo Tanjug, da demantira to vest kot neresnično. O stališču Jugoslavije o tem vprašanju je obveščena tudi izraelska vlada.

razvite zahodne dežele dejansko pomagati nerazvitiim državam.

V skupni izjavi so študentje iz 18 držav poslali tudi pozdrave našim narodom: »Odhajamo iz vaše dežele s čustvom iskrenega prijateljstva do jugoslovanskih narodov in jim želimo popoln uspeh v njihovih velikih naporih.«

Čestitke

ob urugvajskem prazniku

Beograd, 25. avg. — Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku urugvajске republike ekscelenci g. Andersu Martinesu Trubnu naslednjo brzojavko:

»Ob proslavi Dneva neodvisnosti prosim Vašo ekscelenco, naj izvoli sprejeti prirsne čestitke jugoslovanskih narodov, kakor tudi moje iskrene želje za napredek Urugvaja in Vašo osebnoblaginja — Josip Broz Tito.«

ZVU izdala uvozna
dovoljenja

Trst, 25. avg. (Tanjug). Predstavniki Zavezniske uprave so danes na sestanku z jugoslovanskimi predstavniki v Trstu izjavili, da je zavezniska vojaška uprava privolila, da bodo jugoslovanskim podjetjem naknadno odobrili povežanje kontingentov blaga, prodanega na zadnjem tržiščem velesejmu.

Predstavniki Zavezniske vojaške uprave so izjavili, da bodo dovoljenja za uvoz blaga iz Jugoslavije takoj izdali, zato so danes nekateri tržaški trgovci že dobili dovoljenja. Ta sklep pa je Zavezniska vojaška uprava izdala šele poldrugi mesec po zaključku tržiškega velesejma.

IZ VCERAJSNJE DRUGE IZDAJE

BORBA ZA UDELEŽBO INDIJE

na politični konferenci o Koreji

New York, 24. avg. r. Politični odbor Generalne skupščine OZN je danes že peti dan nadaljeval razpravo o udeleženi korejske konference. Seznam prijavljenih govornikov je sedaj izčrpan. Odbor bo jutri nadaljeval svoje delo in bo verjetno razpravljalo o dnevnem redu konference kakor tudi o kraju, kjer naj bi se vršila.

Na današnji popoldanski seji so govorili delegati južnoameriških in še nekaterih drugih držav. Delegata republik Dominga in Haitija so se izrazili proti udeležbi Indije na konferenci. Prva dva sta utemeljila svoje stališče s stališčem Južne Koreje, ki se upira indijskemu sodelovanju, o korejskem vprašanju. Delegat Luxemburga je izjavil, da se bo vzdržal glasovanja. Brazilski delegat pa se je izrazil za sodelovanje Indije na konferenci.

Na večerajšnji seji je govoril južnokorejski zunanji minister Pjong, ki v okviru odbora nima glasovalne pravice. Izrazil se je proti indijski udeležbi na korejski konferenci, ker je Indija zavzela »pomirljivo stališče do informbirojevskih napadalec«. Južna Koreja bi skoraj ne mogla sodelovati na konferenci, če bi nanjo prišla tudi indijska delegacija.

Indonezijski delegat pa je terjaj, naj se zahteva mnenje Severnih Korejcev in Kitajcev o načrtih OZN za politično konferenco. Govoril je še beloruski delegat, ki je zagovarjal predlog o 11 udeležencih konference.

Na dopoldanskem sestanku je govoril tudi delegat Ukrajine Baranovski, ki se je izrazil proti

resoluciji 16 držav. Uspeh konference, je dejal, bi bil brez sodelovanja SZ nemogoč. Povoljno se je izrazil o stališču Velike Britanije, Francije, Kanade in Avstralije, ostro pa je kritiziral ameriški načrt o konferenci držav, ki so bile v vojni.

Angleški delegat minister Selwyn Lloyd je zbolel in je zapustil konferenco ter se odpravil po zahtevi zdravnikov zaradi vnetja bezgavk na Marijanski otoke. Za časa njegove odsotnosti bo vodil delegacijo angleški stalni delegat pri OZN Gladwyn James.

Kitajsko stališče

Hong Kong, 24. avg. (r.) Po informacijah iz Pekinga je kitajski zunanji minister Ču En Laj zavzel stališče Kitajske do korejske konference. V govoru, ki so ga prenašali po radiu, je izjavil, da je tudi kitajska vlada za to, da se organizira za ureditev korejskega vprašanja konference ob okrogli mizi in ne konference dveh nasprotujočih si tabovor, ki bi za konferenco mizo nadaljevala borbo, ki sta jo na fronti prekinila. Na konferenci bi se morali pred vsem drugim odločiti za umik vseh tujih oboroženih sil, kitajskih iz Severne in zahodnih, daljnovzhodnih in pacifiških iz Južne Koreje. Ču En Laj je izjavil, da bi se morale konference o Koreji (v skladu s sovjetsko resolucijo) udeležiti SZ, ZDA, Velika Britanija, Francija, Kitajska, Severna in Južna Koreja, Indija, Poljska, Švedska in Burma.

Burmanski novinarji pri predsedniku Titu

Brioni, 24. avg. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes ob 17.30 sprejel burmanske novinarje U Hla Kiuja, urednika dnevnika »Man Daing Dailu«, U Aung Teina, urednika lista »Taing Lon Kuava« in U Nuo Muaja, urednika lista »Ovau Dailu« ter jim dal vrsto odgovorov na njihova vprašanja.

Predsednik republike sprejel ameriške študente

Brioni, 24. avg. (Tanjug). Predsednik republike je sprejel danes popoldne ob 16 na Brionih večjo skupino ameriških študentov in študentk ter kulturnih delavcev iz raznih severnoameriških držav, ki so člani organizacije »Experiment in so mednarodnem življenju« in so pred mesecem dni prišli na šesttedenski obisk v našo državo.

Pri sprejemu, ki je potekel v prisrčnem razgovoru o raznih perečih notranjih in zunanje političnih vprašanjih, so gostje izrazili predsedniku republike zahvalo za ljubeznivo gostoljubnost, na katero so naleteli v Jugoslaviji.

ANGLEŠKI DRŽAVNI PODTAJNIK READING V JUGOSLAVIJI

Reka, 24. avg. (Tanjug). Parlamentarni podtajnik v britanskem zunanjem ministrstvu lord Reading je nocoj s svojo soprogo prispejal v Lovran. Prišel je na zasebni obisk v Jugoslavijo. Za časa svojega bivanja na Jadranu bo obiskal Dubrovnik in še nekaj mest. Readinga bo sprejel tudi predsednik republike maršal Tito.

PROTIZAKONITI UKREP EDOUARDA HERRIOTA

PREDSEDSTVO FRANCOSE ZBORNICE ČRTALO ŠTIRI PREDLOGE ZA IZREDNO ZASEDANJE, TAKO DA NI BILA DOSEŽENA TRETIJINA PREDLAGATELJEV

Pariz, 24. avg. (AFP). Sklep predsedstva poslanske zbornice, da ne skliče zbornice k izrednemu zasedanju, je naletel v francoskih parlamentarnih krogih na hudo kritiko. Predsednik parlamentarne skupine socialistične stranke Charley Lussy je nocoj izjavil novinarjem, da je bil ta sklep nezakonit in protustaven. Očitno je, je dejal, da s tem predsedstvo zbornice ne bo pripomoglo k pomirnitvi duhov. Socialistična parlamentarna skupina ne pristane na tako odločitev predsedstva.

Predsedstvo zbornice, ki je davi razpravljalo o sklicanju zbornice je z 10 glasovi proti 8 zavrnilo zahtevo 217 poslancev, izmed katerih je 211 tudi z osebnim podpisom formalno potrdilo svoj predlog, da se skliče zbornica. Na seji predsedstva so najprej razpravljali o veljavnosti prejetih poimenskih predlogov in so ugotovili, da pisma štirih informbirojevskih poslancev niso imela natančno takšne podpise prizadetih poslancev, kakor so registrirani v predsedstvenem tajništvu zbornice. Zato so te predloge zavrnili. Sele na ta način so prišli do šte-

vilke 207 pravilno vloženi predlogov in sta tako manjkala še dva do tretjine, kakor jo določa zakon za sklicanje poslanske zbornice.

Nespremenjen stavkovni položaj v Franciji

Pariz, 24. avg. (r.) Nikjer še ni znamenja, da bi sindikalne organizacije neinformbirojevskih sindikalnih zvez sprejele sporazum, ki so ga vodstva teh zvez sklenila z vlado, in se odločile za obnovo dela. Stvarno je bil tudi danes skoraj ves železniški

promet v Franciji še vedno desorganiziran. Le malo vlakov je vozilo med posameznimi glavnimi mesti. V pilnarnah in elektrarnah je 100.000 delavcev in nameštencev po vsej Franciji sklenilo stavko nadaljevati. V rudnikih se je stavka zaostrija, ker tudi oni del rudarjev, ki so nameravali delati, tega ni mogli storiti zaradi stavke delavcev pri ventilacijskih napravah, črpalkah in rudniških prometnih napravah. Na pošti je bil položaj danes enak kot včeraj in nekoliko boljši kakor prejšnje dni.

Pellin okret na desno

po zaupnici v rimski poslanski zbornici

Rim, 24. avg. (Tanjug). Po debati o deklaraciji nove vlade je tudi poslanska zbornica nocoj izglasovala zaupnico Pellinovemu kabinetu. Vlada je dobila 315 glasov demokrstanjov, monarhistov, liberalcev in republikancev. Proti vladi je glasovalo 215 poslancev levicve, vzdržali pa so se glasova-

nja Saragatovi socialdemokrati in neofašisti, skupno 44 poslancev.

V svojem zaključnem govoru je Pella zaostrija svoje stališče proti skrajni levici, ji očital, da zbira orožje za državni prevrat in odklonil njeno zahtevo po amnestiji državnih nameštencev, ki so bili kaznovani zaradi stavke. Njegov govor je privedel do izraza prve konture doslej zakritih tendenc nove vlade. Opaziti je bilo njegovo dobrohotno stališče do monarhistov in desnice. Liberalci, republikanci in Saragatovi socialni demokrati so že izrazili svoje bojzani glede stališča monarhistov do vlade, čim je Covielli v imenu monarhistov napovedal, da se bodo odrekli za ta čas celo borbi za monarhijo, da le republikanci zagotovijo vlado, ki se ne bo družila z levico.

V ostalem je glasovanje o zaupnici podčrtalo prehodni in upravni značaj nove vlade. Tako vsaj zatrjujejo na levi kakor na desni.

Pella je govoril tudi o tržaškem vprašanju in dejal, da je za Italijo trojna deklaracija še zmeraj podlaga za njegovo ureditev in pogoj za italijansko sodelovanje v okviru Atlatskega pakta.

Sodna oblast nad nacisti

prenešana na nemška deželna sodišča

Bonn, 24. avg. (r.) — Notranji minister Severnega Porenja Vestfalije je danes izjavil novinarjem, da je deželno sodišče v smislu denacifikacijskih zakonov Wernerju Naumannu, bivšemu hitlerjevskemu državnemu podtajniku in sedanjemu prvaku nacistične nemške državne stranke (DRP) odvzelo pasivno in aktivno volilno pravico in mu tudi prepovedalo kandidirati na bližnjih parlamentarnih volitvah. Naumann prihodnjih pet let ne bo mogel biti sprejet v nobeno javno službo niti ne bo mogel dobiti dovoljenja za kakršnokoli lastno podjetje. V smislu omenjenega zakona je bil uvrščen v tako imenovano drugo skupino nacistov.

Pravosodni minister je še izjavil, da bo spričo prenosa pravice v zvezi z denacifikacijskim postopkom z okupacijskih vojaških sodišč na nemška deželna sodišča v Severnem Porenju Vestfaliji sedaj mogoče uvesti tako postopanje se proti 10 do 15 nadaljnjim hitlerjevskim »veličinam«. Poleg tega bodo lahko v deželi zaplenili tudi nekdanja Hitlerjeva in Göringova posestva.

ZENSKA STRELSKA EKIPA IZ SRBIJE DRŽAVNI PRAVK

Snoči je bilo končano žensko ekipno prvenstvo Ekipski prvak je postala Srbija z 2519 krogi. Ekipa Srbije je druga z 2517 krogi, tretja je Hrvatska z 2483 krogi. Sledijo Crna gora z 2097, Makedonija s 1899 in BiH s 1690 krogi.

Kriva, ker je živa

Ali kako neki gospod Henry Toddy, novinar po milosti božji, neutešeno stoka pri odprti pipi in pri tem globokoumno razmišlja o našem socializmu

Bralcem, ki jim je ta rubrika namenjena za razvedrilo v trenutkih dolgočasnja, je treba najprej povedati, da se tu v Beogradu kdaj pa kdaj mudi neki gospod Henry Toddy, nekakšen tuji dopisnik. Ta, bralcem neznan gospod, boleha za kroničnim pomanjkanjem vesti (dovoljeno je domnevati, da so ga zaradi te vrline k nam tudi poslali), pač pa ima bogato domišljijo. Ker pa se po eksaktni znanosti matematiki plus in minus uničita, ostane na drugi strani enačbe kot znana količina ničla.

Glejte, ta mister H. T., vrag ga vedi zakaj, najbrž za zaradi slabe prebave, je nedavno sklenil, da bo naposled nepoučenemu svetu odkril, kaj in kakšna je ta naša sedanja Jugoslavija. In tako nas je doletela sreča, da v glasovskem časniku »Evening News« beremo njegovo navjno reportažo »V Titovi utopiji ni raja«.

In res, priznati moramo, tistega, kar je v njej odkril bralcem nadobudni reporter Toddy o Jugoslaviji, še nihče pred njim ni odkril, in bogme, tudi za njim nihče ne bo. Ljudje božji, samo čujte in poslušajte!

»Kaže, da v tej popolnoma socialistični državi nič ne funkcionira. Zavrtite številko telefona, pa dobite napako zvezo. Odprite pipo — voda ne teče«.

To pa se nič ni. Mister Toddy bo bralce šele presenetil. Plaže, pravi, so nabito polne. Sava, hoga nas varuj, pa kalna. Aha, glejte, to so dobrote socializma!

Kaj pa šele pivol! »Najnovješe, kar pripovedujejo po kavarnah...« začena vrli novinar, se nanaša na direktorja neke pivovarne, ki se mu je pivu skisalo. In moč je odhitel k bivšemu lastniku pivovarne (h komu neki, če ne k njemu!) »Pomagaj«, mu je dejal, »pomagaj, če si mi brat, skisalo se je!«

»Zakaj pa je pivu kislo?« Iznajdljivi Toddy tudi to pojasnjuje.

»Mnoge ljudi, ki so opravljali pred vojno malenkostna dela, so postavili v tovarnah na vodilne položaje, ker so bili vojni junaki ali lojalni člani Komunistične partije. Navadno je imelo to porazne posledice. Kakor pivu, se skisa vse, česar se dotaknejo!«

Zdaj mi pa v skladu s tem dovolite napraviti naslednji sklep, kakor so ga lahko napravili tudi bralci »Evening Newsa«. V naših tovarnah izdelujemo na primer kisel sladkor, kisle bonbone, kisle klobase in kisle hrenovke. Gorje nam namreč, po teh tovarnah sede ljudje drobnih poklicev, tako rekoč delavci, in povsod se jim vse skisa.

G. Toddy ne pove, ali je kisel tudi sadje, da pa je kisel grozde, je na dlani. Kaj bi sicer tako sentimentalno tarnal nad gostinskimi podjetji, ki so pred vojno nudila svojim lastnikom udobno življenje zdaj pa so pod Titom nerentabilna.

In kako, izvolite se pripraviti, blaženi bralci »Evening Newsa«, ne bi bilo tako, ko pa gospodari po hotelih nezasišlan teror! »Osebe izpodriva goste. To pomeni, da osebe uporabljajo dvigalo, gostje, ki plačujejo, pa hodijo peš«.

Iz popolnoma nezanesljivih virov črpa bistroumni gentleman Toddy še druge senzacionalne podatke. Pravi, da mu je neka prijateljica pripovedovala, da je videla svojo sobarico iz hotela, kako se je ukvarjala s trajno ondulacijo. Grozen skandal! Nek prijatelj pa mu je pripovedoval, da je neki »star« upravnik hotela (glej vruga, od kod pa je ta »bivši« nenadoma spet upravnik, g. Toddy?) dobro vodil hotel, pa so ga odpustili, ker je

hotel kupiti hladilnik, na njegovo mesto pa je prišel fotograf (seveda član Partije).

Spričo tega nauka se neki drugi upravnik hotela »ne upa pritoževati, ker ni član Partije, pa bi ga lahko sobarica, komunistka, odpustila«.

Takšne so torej te sobarice v Jugoslaviji!

Kaj pa preprosti državljani? Eh, to je zmeraj žalostna zgodba »Le-tic«, se škandalizira g. Toddy, »dobe plačo enkrat na mesec«.

Joj, joj, ubogi državljani, le pazite, kaj vas bo zdaj zadelo:

»Glede na visoke cene je vsak državljan desetega v mesecu že brez denarja. Potem so vse trgovine prazne«.

Imenitno, nenadkriljivi g. Toddy!

Nazadnje, menda da bi bil njegov literarni izdelek čim prepričljivejši, navaja iznajdljivi g. Toddy celo »dejstva« iz »Borbe«.

V rubriki »Tuji humor«, je namreč »Borba« že zdavnaj ponatisnila (z označbo vira) neko karikaturu iz švicarskega časnika »Sie und Er«, na kateri sreča neki razbojnik že tretjega človeka s praznim mošnjakom. Toda v interpretaciji resnicoljubnega Toddyja se je ta tuja karikatura spremenila v resno pripovedovanje o razbojniku, ki je »v neki mračni beograjski predmestni ulici, iztrgal svoji žrtvi prazen kovček (!!), potlej pa duhovito zaključuje: »Večidel odgovornosti za takšne prazne kovčke prevale na državne tovarne«.

Tako, zdaj ste pa slišali! In to, ljudje božji, naj bo socializem! Tovarne izdelujejo prazne kovče-

ke. Eh, uboga Jugoslavija, kam boš prišla?

Henry Toddy je torej napisal reportažo o Jugoslaviji. Napisal jo je in — podpisal.

Zdaj, po njegovi »analizi«, si pa, bralce, dovolji malo analize. Iz vse reportaže g. Toddyja očitno sledi:

Mož pravi, da državljani v kavarnah godrnjajo. Slišal je najnovješe govorice, ki krožijo po kavarnah. V glavnem piše samo o kavarnah. Mož ve, da so v Beogradu bankrotirale štiri restavracije in kavarne. S prijateljico se pomenjuje v kavarni. Prijatelj mu v kavarni pripoveduje bajko o kavarni.

Kavarna je torej edino področje, po katerem hodi g. Toddy in zbira podatke o naši deželi. Morda zato, ker »odpreč pipo — pa ni vode in mora piti brandy«. Dovoljeno je pomisliti: ali je morda zato na telefonu vsaka številka napačna in vse trgovine prazne, karikatura, pa se je spremenila v pripovedovanje?

Toda ne, bralce, nikar tega ne verjemi. G. Toddy namreč ne tarna nad odprto pipo zato, ker ni vode, marveč zato, ker ni bivših lastnikov, ker ni kapitalistov, ker nikakor ne more preboleti, da je »Tito vse nacionaliziral«.

Zato je v njegovih očeh pri nas vse zanič. Zato je v njegovih očeh socialistična Jugoslavija kriva tudi, da je Sava kalna. Kriva je zato, ker je živa in ker je v njej — kislo grozde.

Taka je ta reč. Če človek nima vesti, ima pa domišljijo, se minus in plus po eksaktni matematični znanosti uničita in dajeja — odličnega reporterja »Evening Newsa« gospoda — ministra Henry Toddyja.

Djordje Bogojevič

Takah madežev tudi čas ne izbriše

Zakaj je naša oblast nekaterim gostom iz tujine odrekla gostoljubje

V zadnjem času je naša ljudska oblast odrekla gostoljubje nekaterim nezazelenim gostom iz tujine, ki so prišli v našo državo bodisi kot turisti ali pa na obisk k svojim znancem in sorodnikom. Da bi javnost natančneje informirali, kako je s to zadevo, smo se obrnili na pristojne organe in dobili naslednje pojasnilo:

Nedavno sta prišla v našo državo Stefa Nazarello, ki se je prej pisala Ferlež in je doma iz Loznice pri Ptuj, ter njen mož, ki je med vojno kot oficir italijanske vojske služil v naših krajih. Prišla sta na obisk k njenim sorodnikom v Ptuj. Gospa Stefana Nazarello, stanujoča v Torinu v Italiji, je mislila, da je njena preteklost že utonila v pozabo in da v njeni osebi ne bo nihče spoznal učiteljice Stefe Ferleževe, ki je v najtežjih dneh naše zgodovine prodala svojo narodno čast zločinskemu okupatorju. Poučevala je na šoli v Zelimljah pri Ljubljani, se pajačila s italijanskimi oficirji in izdajala zavodne ljudi. Partizani so jo zaradi njenega vedenja posvarili na ta način, da so jo ostrigli »na baline«. Pa tudi to ni izpametovalo, ampak je odtelej še pogosteje zahajala v sovražno postojanko na Ig. Ker je imela umazano vest, je ob kapitulaciji Italije, sept. 1943, skupno z italijansko vojsko pobegnila v Italijo. Od taktar je minilo že 10 let. Toda takih madežev tudi čas ne more izbrišati. Zato so organi ljudske oblasti njej in njenemu možu na zahtevo ljudstva odpovedali gostoljubje v naši državi.

Podoben je primer učiteljice Fani Lipovšek, ki je prišla letos pred kratkim iz Avstrije s svojim možem na obisk k svojim sorodnikom v Smarje pri Sevnici (krški okraj). Kot učiteljica se je med vojno zvesto udejvala nemškimi okupatorjem, ki so jo zato postavili za vodjo organizacije Hitlerjugend. Otrokom v šoli ni pustila govoriti slovensko. Bila je tako navdušena za Hitlerja, da je govorila, da bo napravila samomor, če bo Nemčija premagana. Zaradi izdajstva je jo partizansko sodišče obsodilo na smrt, obsodbe pa ni bilo mogoče izvršiti. Ob koncu vojne, leta 1945, je gđe Fani zbežala s svojimi zaščitniki vred v tujino. — Ko je pred kratkim prišla s svojim možem na obisk v našo domovino, se je v ljudih vzbudilo ogorčenje, saj jim je še dobro v spominu njeno izdajalsko početje. Tajnik občine ji je moral sporočiti, da organi oblasti spričo ogorčenja ljudstva ne morejo jamčiti za njeno varnost. Tako je morala Fani Lipovšek zapustiti našo domovino, ki ni več njena domovina, ker jo je izdala.

Ciril Tanjšek iz St. Janža pri Velenju, sin premožnega posestnika in trgovca, je med vojno zvesto hlapčeval gestapovcem in jih s svojim avtomobilom prevahal po njihovih zločinskih potih. Ko je pred kratkim prišel na obisk, so mu organi oblasti na zahtevo ljudstva odrekli gostoljubnost.

Gostoljubje je bilo odpovedano tudi skupini nemških študentov, ki so žalili naš nacionalni ponos in smešili, kar nam je najsvetejše, na grobišču talcev pri Bečunjah. O tem so časopisi že poročali.

Glede na vse navedeno je treba podčrtati tole:

V naši državi radevolje sprejememo vsakega tujega gosta, ki pride k nam zato, da bi spoznal našo domovino, njene naravne lepote, njen gospodarski napredek itd. Ne pustimo pa, da bi pod firmo turistov prihajali k nam ljudje, ki nimajo čistih rok, zlasti če so si jih omadeževali z zločinom nad našim ljudstvom. Ne pustimo in ne bomo pustili, da bi kdo žalil naš nacionalni ponos ali smešil žrtve naše ljudske revolucije. Zgoraj navedeni primeri so pokazali, da je naše ljudstvo še vedno budno in da bo tako tudi ostalo, ker je vse, kar se je med vojno pri nas zgodilo, zapisano s krvjo. Takih gostov ne maramo, pa čeprav bi prišli s sladkimi besedami in debelimi listnicami.

F. S.

L. Martinović

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

Končano je snemanje „Vesne“

77 dni... od tega 43 po ljubljanskih ulicah, na gradu, na letališču, Tivoliju, na Starem trgu, na Ljubljani in na Iliriji... 43 pa v ateljejih, v luči reflektorjev v Trnovem in na Zrinjskega cesti, kjer je cvetelo drevje še v pozno poletje kar naprej od 15. maja dalje do zaključka 21. avgusta. V zimski sezoni, oktobra ali novembra bo premiera »Vesne«, vesele in zaljubljene filmske zgodbe mladih maturantov

Režiser Fr. Čap

po scenariju Mateja Bora, celó v dveh verzijah, v slovenski, in v nemški za izvoz... če bo šlo vse po sreči.

Tu igralci: Metka Gabrijelčič (Vesna), Franek Trefalt (Samo), Janez Cuk (Sandi), Jure Furlan (Krištof), Alice Cimperman (ma-

turantka Marjeta) in maturantka Pika Rupnik, — razen Trefalta, ki je slušatelj Akademije za igralsko umetnost, sami mladi ljudje, ki se jim do letošnjega maja še sanjalo ni, da bodo kdaj sodelovali v filmu, in še več, do bodo, kot prvi štirje, celo nosilci glavnih vlog. Zgodilo se je torej, kot vsi čitamo o nepričakovanih filmskih zadetkih.

Od poklicnih igralcev sodelujejo naši dobri znanci: Stane Sever (profesor Kozinus), Elvira Kralj (teta), Metka Bučar (Samoova mati), Franek Milčinski (slikar), Pavel Kovič (šolski sluga), Mila Kačič (poštarica), Slavka Glavina (slikarjeva žena), Miloš Kralj (letalski inštruktor) in Alenka Svetel (letalska inštruktorica) ter študentje, profesorski zbor, meščani, športniki, odbojkarji, veslači, jadralci... pisana množica, živ okvir in paša za očji. Kakor da so že od nekdaj skupaj, vigrani, naši.

František Čap, režiser, češki rojak, emigrant, sloveče ime v filmskem svetu, je »Vesni« vdičil ritem, dal vsebinski polet; asistenta, najprej Franc Jamnik, ki je moral zaradi dela v gledališču prekiniti, in Zvone Sintič, ki je ostal do konca. Okrog kamere Metod Badjura, Pavel Grup in Zaro Tušar, zraven tajnica režije Neda Mal. Ter dalje: scena arhitekt Mirko Lipužič, gradnje Ludvik Tončič, glasba Bojan Adamič in ton Marjan Meglič (njegovo prvo samostojno delo); kostumi Mia Jarc, maska Berta Tekavec, rekviziti Vladimir Pogajnik, osvetljava Zato Lozar; Milka Badjura za asistentko Da-

rinko Peršin montira najprej slovensko, nato pride na vrsto nemška verzija. Lektor za slovenski jezik Mitja Sovre, za nemški jezik pa Fric Wohlfeiler in končno direktor filma Milan Košak s tajnico Slavico Gartner ter vodstvo snemanja Ante Blaj, Gorazd Končar in Lado Vilar.

Dolžina filma med 2500 in 2600 m. Torej celovečerni igrani film redne letošnje slovenske produkcije, poleg »omnibus« s tremi filmskimi zgodbami, med katerimi je dokončno znana in delno že posneta zgodba po noveli Miška Kranjca »Na valovih Mure«. Tisti, ki so si ogledali delovno kopijo »Vesne« pravijo, da pomeni res vesno v slovenski filmski proizvodnji. ae

Tuma in Čap o „Vesni“

Prosili smo ravnatelja »Tri-glav-filma« Braneta Tuma in režiserja Františka Čapa za njuno mnenje o filmu »Vesna«.

Ravnatelj Tuma pravi: »Vesna« je poskus, da bi spravili naš film na tuja tržišča. Zdi se, da bo poizkus uspel, ker si je »Vesna« že prebila pot na

»JARA GOSPODA« NA FILMSKEM FESTIVALU

Slovenski umetniški film »Jara gospoda«, o katerem se je pri nas veliko in tudi strastno pisalo, je te dni na filmskem festivalu v Benetkah doživel dokaj hladen sprejem. Del časopisne kritike je sicer našel razumevanja za njegove »začetniške slabosti«, vendar tudi ta kritika se ob Stupici ni mogla navdušiti. »Jari gospodi« očitajo tehnično in umetniško nezorelost, morda nekoliko preveč vsiljivo in umetniško ne dovolj prepričljivo poudarjanje socialne note, in neuspelo težnjo, korakati po kolo-voznicah francoskega filma, čeprav mu ne odrekajo nekaterih dobrih mest, ali točneje, v »Jari gospodi« vidijo prizadevanja, ki dajo slutiti, da so pri nas moči in možnosti tudi za boljša dela. Stupičevo stvaretev uvrščajo med filme, ki so sicer slabši, a vendar še kar prebavljivi.

in »Jaro gospoda«. Če sodim po teh dveh filmih, imajo slovenski filmi še otroške napake, n. pr. predolge kadre in tak način prikazovanja, iz katerega lahko hitro posnamemo, kaj bo sledilo. Vendar pa mislim, da slovenski film napreduje in da je z vsakim filmom boljši. To je tudi razum-

„VSI SMO MORILCI“

Francoski film, ki težko obtožuje družbo

»Grand prix special du Jury Cannes 1952« je nagrada za ta preseljivi film pogumne, prepričljivo dokumentirane, psihološko in družbeno ostro razčlenjene obtožbe, ki zadeva družbo, v kateri je zaradi njene brezbriznosti dopuščeno, da se razvijejo temačni goni in ljudje, ki so bili bodisi zapeljani, ali ki jih je vzgoja zanemarila do take mere, da so postali zločinci. Teza filma, ki mu je napisal scenarij in ga tudi zrežiral režiser André Cayatte je: pravočasna vzgoja, preventivne mere proti kriminalu, ne pa, da si družba s smrtno kaznijo, z izrekom zob za zob, opere krvniške roke. To svojo zahtevo je Cayatte podprl s pretresljivimi realističnimi scenami, ki nas ganejo in pretresejo.

Ta film gledamo pod vtisom strahotnega zločina, ki so o njem še pred kratkim pisali naši časopisi: pokvarjenec je brez pravega razloga ubil nedolžnega mladega človeka. Tudi tu, kot v filmu, se je zločinec navadil ubijati v vojni. René je bil v makijskem podtalnem odporu določen za likvidatorja okupatorjev, Nemcev. To se mu je zdelo naravno. Ko pa mora ubiti tudi izdajalca Francoza, se mu porušijo še zadnji pomisleki, ubijanje opraviča odsej kot nekaj vsakdanjega, hladnokrvno, brez strasti, dokler se ne znajde na obtožni klopi in je obsodjen na smrt. Družba je Reného izkoristila, ko pa ga ni več potrebovala, ga je zavrgla, pozabila nanj in je skrivala zločinu. Vsa družba je kriva zločina. Vsi smo morilci! Izrek, ki ga uporablja napredna obramba že dobrega pol sto-

letja in ki se ponavlja v vseh porotnih dvoranah po svetu. Mladi advokat, ki brani Reného, izkriči to strahotno obtožbo v svet. Z izgovorom, da jih je treba odstraniti iz družbe, se ljudem odvzema svoboda in življenje, namesto da bi zlo zdravili pri korenini. To pa so družbene prilike, ki v njih dozorevajo zločinci vsake vrste.

Režiser je to resnico izpovedal z veliko umetniško silo, pošteno, z močno igro, likovno dognano, da odhajamo po filmu molče in svoja pota in skušamo čimprej pozabiti na težko moro skrivde, proti kateri se napredna družba bori še vedno z malim upanjem na zmago. Taki filmi, kot je ta, so daleč vidna, goreča opozorila, ki mečejo plapolajočo svetlobo na še dolgo pot, ki jo mora hoditi človeška pravica, ki pa bi je brez kilcarjev in pomnikov lahko zgrešili, ali pozabili nanjo. V tem, kako zgrabi človeka in ga skoro surovo opomni na njegovo dolžnost, pa je največja vrednost tega filma fanatikov, ki verujejo v dobrega človeka.

E. Adamič

PRELOŽENO SNEMANJE

»HANKE«

V podjetju »Bosna-film« bi se te dni moralo začeti snemanje novega umetniškega filma »Hanka«. Ker pa do zdaj še niso našli igradke za glavno vlogo, so snemanje preložili na prihodnje leto. Uprava »Bosna-film« je to sklenila v dogovoru s profesorjem Slavkom Vorkapičem, ki bo film režiral.

Filmske vesti iz tujine

Walt Disney je izdelal prvi tridimenzionalni film »Melodije«. V njem je prikazal nastanek in zgodovino glasbe. Pripravlja še snemanje plastičnega filma, ki bo obravnaval zgodovino glasbenih instrumentov.

Abbot in Costello, znani ameriški komični par, bosta igrala v filmu »Borbeni cvet«, ki pa ne bo komičen. Costello bo igral pokojnega predsednika neke newyorške občine.

John Huston bo v Angliji režiral film po Shakespeareovem »Richardu III.«. Jose Ferrer in Kim Hunter bosta igrala glavne vloge.

Ameriški filmski list »Motion Picture Herald« je med svojimi čitatelji organiziral anketo o najpopularnejših ameriških igralcih v lanskem letu. Odgovori so jih razvrstili po naslednjem redu:

1. Dean Martin in Jerry Luis (komika), 2. Gary Cooper, 3. John Wayne, 4. Bing Crosby, 5. Bob Hope, 6. James Stewart, 7. Doris Day, 8. Gregory Peck, 9. Susan Hayward, 10. Randolph Scott.

Tenis Thomas bo oblikoval osebnost znanega peva Al Johnsona. Film se bo imenoval »Pevec jazz« kot prvi zvočni film, v katerem je glavno vlogo igral pokojni Al Johnson.

Paulette Goddard se bo po daljšem molku spet oglasila v filmu »Punčke v Bagdadu«. Partnerja sta ji manj znana igralca Rose Lize in Richard Ney.

Vincente Minelli je končal režijo filma »Dobro in zlo«, v katerem igrajo Kirk Douglas, Lana Turner in Dick Powell.

Gledali bomo „STREHO SVETA“

Odprava na Mount Everest je posnela film o svojem velikem podjetju

Filmski snemalec in udeleženec odprave na Mount Everest Tom Stobert je s tega »najvišjega potovanja na svetu« prinesel v London veliko količino posnetega gradiva, iz katerega bo izdelal dolgometrski dokumentarni film.

»Snemalno kamero«, pripoveduje Stobert, »smo prevlekli s posebno snovjo, ki ne propušča mraza v notranjost aparata. Mehanizem smo mazali z oljem proti zmrzovanju. Največji problem je bilo menjavanje filmskega traku in očiščenje pred mrazom. Kljub velikim težavam se nam je posrečilo, da smo s »strehe sveta« prinesli okrog 9000 m 16-milimetrskega filmskega traku. Snemanje na Everestu je bilo najtežavnejše dejanje, ki sem se ga kdajkoli lotil. Če primerjam to delo z naporom, ki sem ga imel ob snemanju Antarktike, si moram priznati, da sem zdaj prebrodil mnogo večje težave. Vse gradivo smo morali naložiti na hrbet enega samega indijskega nosača, ki je izpričal zame nedojemljivo moč, ko je tolikšno breme prenašal nad 400 milj po temperaturi, ki se je za sto stopinj izpreminjala in ko je bil izpostavljen neprijetnim deževnim nalivom in monsunskim vetrovom. Na višini 7000 m nisem mogel snemati zaradi teže kamere, čeprav sem imel poseben podstavek. Kmalu nam je nosač zbolel in moral sem sam nositi opremo.«

Filmski strokovnjaki, ki so videli njegovo gradivo, pravijo

da je Stobertov največji uspeh v tem, da se je znašel v težavah pri eksponiranju slik v ozračju in svetlobi, ki sta se neprestano izpreminjala. Stobertov film »Osvajanje Mount Everesta« bo dokončno končan v oktobru t. l. Komentar piše Louis MacNiece, govorili pa ga bodo pretežno sami člani ekspedicije. Glasbeno spremljavo bo napisal Arthur Benjamin. Film bo trajal približno 80 minut.

Plesalka in pevka črnka Vickie Henderson v »Dalmatinski svatbi«

Režiser Fr. Čap, asistent Fr. Jamnik, Fr. Milčinski-Ježek in M. Bučarjeva

platna nemških kinematografov. To je vsekakor velik uspeh slovenske filmske industrije in eden izmed načinov za osamosvojitve našega podjetja.

Prav tako, je nadaljeval tov. Tuma, je ta film pokazal, da smo že zdaj sposobni z lastnimi tehničnimi sredstvi in ansambлом, razen režiserjev, ustvarjati kvalitetne filme z domačo tematiko.

Na koncu je ravnatelj Tuma rekel: Za druge države, zlasti za Nemčijo smo zelo dober filmski sodelavec. Vsi pravijo, da je Jugoslavija zelo primerna za sodelovanje pri filmu. Režiser Čap je govoril o problemih pri izdelovanju tega filma, o delu in kvalitetah igralcev, nato pa je ocenil slovenski film, ki ga edinega od jugoslovanskih nekoliko pozna: »Delo pri tem filmu ni bilo težavno, čeprav so skoraj vsi igralci prvič igrali. Nadarjeni so in se bodo lahko razvili v zelo dobre igralce. Največje težave pri izdelovanju filma so bile v tehnični plati, v čemer še niste dosegli ostalih držav. Sodim, da je »Vesna« dober film in da bo zaradi zanimive tematike lahko prodril v inozemstvo.

Slovenski film dokaj slabo poznam. Videl sem le dva slovenska filma: »Na svoji zemlji«

ljivo, ker vsak režiser potrebuje nekaj časa, preden se razvije in postane dober režiser,« je končal Čap.

PREPOZEN SKLEP

Ob dopisih o reprodukciji »Afer miss Stone«

O koprodukciji »Afer miss Stone« je bilo že mnogo razgovorov. Zato navajamo nekaj dejstev, ki bodo na ta vprašanja izbrno odgovorila.

Ravnatelj »Vardar-filma« se je boril proti sodelovanju filmskih delavcev v delavskih svetih. Zato je podal ostavko in odšel na »zdravljenje živcev«. V tem času so se začele priprave za umetniški film »Afer miss Stone«. Vsi v podjetju smo to nalogo resno sprejeli in si prizadevali, da bi jo mogli rešiti z lastnimi kadri. Ko pa se je ravnatelj vrnil z dopusta, je začel sistematično rušiti tisto, kar smo zgradili. Le pet dni pred začetkom snemanja filma je predlagal koprodukcijo. Delavski svet tega predloga upravičeno ni sprejel, ker je bilo že prepozno. Predlagali smo, naj bi v koprodukciji izdelali film »Nevens« in se tozadevno začeli takoj razgovarjati s kakim znanim tujim režiserjem. Toda ravnatelj je na vsak način hotel koprodukcijo

»Afer miss Stone« in jo končno res dosegel. Zdej čakamo na režiserja in ne delamo ničesar.

Kaj pa ima »Vardar film«? Za uglednega režiserja je atelje temeljni pogoj. Mi pa ateljeja nimamo. Nimate tudi tehnične baze. Ravnatelj pravi, naj bi film snemali v ateljejih »Koštunjaka«. Toda potem bi morali za ves ta čas zapreti skopsko in bi-toljsko gledališče.

Film »Afer miss Stone« bo res stal 70 milijonov dinarjev. Od tega moramo hočeš nočeš odediti 18 milijonov dinarjev za filmski trak in 11 milijonov za najnujnejšo režijo podjetja. Dejansko povečujeta izdatek za film ti dve številki, ne pa honorarji igralcev in ekipe, kot bi radi nekateri trdili.

Postopamo brez dela in pričakujemo koprodukcijo omenjenega filma in pa novega ravnatelja »Vardar-filma«, ki mu bo kolektiv lahko zapal. Jovo Kamberski

Gary Cooper, nagrajenec »Zlate ostriže«

Garyja Cooperja, nagrajenca letošnjega »Oskarja«, so pred nedavnim razglasili za najboljšega igralca tega leta v vester-filmskih. Nagrada, ki jo je dobil, se imenuje »Zlate ostriže«.

Korčulanska „moreška“ v „Dalmatinski svatbi“

V prvi jutranjih prisevih na nebu so v sredo ugasnili veliki reflektorji, ki so vso noč metali ogromen snop bleščeče svetlobe na nebo okrog Trnovega. Zaključeni so bili posnetki vrste plesov, ki jih je plesala ekipa Državnega zbora narodnih pesmi in plesov Hrvaške (ne pa tudi ekipa Srbije, kot smo poročali v članku v sredo). Komaj pa se je v sredo spet zmračilo, so ponovno zagoreli reflektorji, in spet se je oglašil ropot težkih agregatov. Utihnil ni do treh po polnoči, ko se je moralo snemanje prekiniti zaradi megle, ki se je začela valiti z barja na »veselični prostore med obzidjem starega dubrovniškega trga.

Vsebinske prastare viteške borbene igre se spopad dveh vojsk — črne in bele, pravzaprav rdeče, ker je oblečena v slikovito rdečo bojno obleko. Najprej se spopadeta črni in beli karji. Črni je ugrabil zaročenca — bu-lo, belega. Vmečata se vojski, ki v sedmih različnih figurah prikazuje mečevalski boj, iz kate-

rega izide zmagovita bela vojska in črni propadejo. Lepa bula se vrne v objem svojega pravega ljubega. Posebno slikoviti je prihod obeh vojsk z zastavami in godbo. Med udarjanjem na velike bobne se razvrstita vojski z meči v krogu, ki ga obstopijo spremeljavalci in opazovalci obeh nasprotujočih si bojnih oddelkov. Vsak mečevalec ima v vsaki roki po en kratek meč. Vname se boj, ki poteka v krožno razporejenih sestavih. Ves nastop traja pol ure. Spremlja ga ritmična glasba, ki podpihuje strastnost te prastare bojne igre.

Moreško so plesali v starem veku po mestih ob Sredozemskem morju, tako posebno na Korziki in Siciliji. Bodisi da so jo zanesli na Korčulo korčulanski mornarji in delavci, ki so bili razsejani kot izseljenci po vsem svetu, ali pa so jo prinesli semkaj Genovežani, ki so za nekaj časa podjarmili Korčulo, gotovo je samo to, da se je ohranila v originalni obliki do danes samo na otoku Korčuli in nikjer dru-

god po svetu. Prehajala je iz roda v rod. Vsako leto jo plešejo na obali na dan narodnega upora 27. julija. Takrat lahko vidite med gledalci tudi dečke, ki z velikimi očmi zasledujejo vsak gib. Pozneje se ti dečki bojujejo z lesenimi palicami po obali, preganjajo po stopniščih in se gre-doreško pod obzidji starih stolpov romantične Korčule. Na ta način je prehajala moreška iz roda v rod, tako se ji ohranja tudi danes naravna živa vez s preteklostjo. V Korčuli pa obstaja delavsko kulturno društvo s posebnim samostojnim oddelkom za moreško. Ta goji staro tradicijo in organizira vsakoletne nastope. Člani moreške so delavci, študentje in nameščenci s Korčule. Z moreško so leta 1934 nastopili že v Ljubljani na vsesokolskem zletu. Leta 1946 jih gledajo Parižani, leto pred in-formbirojevsko resolucijo jim ploskajo množice v Pragi in Brnu. Skoro pol stoletja prej, leta 1901, jo plešejo korčulanski izseljenci v San Franciscu v Kaliforniji. Zaradi svoje ritmične in barvite slikovitosti in starinske zanimivosti, je postala moreška ena izmed velikih dalmatinskih privlačnosti, da jo prihajajo gledat od blizu in daleč.

V filmu »Dalmatinska svatba«

bodo od celotne moreške ostali le najbolj zanimivi deli, toda v dinamični filmski zgoščenosti. Odpadejo tudi vsi teksti, ki jih v originalni moreški govorijo posamezni člani bojne skupine. Zaradi večje slikovitosti pa nastopajo v moreški novi elementi: dve godbi, bela in črna z zurlami, bobni in dudami, spremstvo z baklami in malimi bojnimi prapori. V vsej sočnosti barvnega filma bodo v filmu zaživele po-

stavni vaščani v slavnostnih bojnih nošah, v črni in rdeči oblekah prejšnih s srebrnimi in zlatimi progami, v voglatih čepicah z našivki iz ogledalca in s šopi, z bojnimi zastavami in prapori, dudami, zurlami, dolgimi bobni z bobnarji, vključenimi v širok krog gledalcev v živopisnih narodnih nošah v slikovitem okolju trga starega Dubrovnika.

Snemanje moreške se je nadaljevalo in zaključilo v noči od

četrtka na petek. V noči od petka na soboto je bila posneta še moderna plesna revija, ki jo je koreografsko pripravil in uvečbal Nenad Lhotka. Plesalo jo je osem članov zagrebškega opernega baleta in solista ga. Vickie Henderson iz New Yorka in mali črnce Asuquo Eyo »Young Chico« iz Londona, ki je semkaj prispel iz Kopenhagna. Glasbo je skomponiral Bojan Adamič, ki bo tudi za moreško napisal novo glasbeno spremljavo.

Snemanje vseh plesnih skupin je bilo v Trnovem na prostem in sicer ponoči, ker predvideva scenarij za večino plesov večerno razpoloženje. Sredi tega tedna bo nad Trnovem ugasnil nočni vulkan modre svetlobe in noči se bodo umirile. Snemali bodo samo še v obeh ateljejih, nastopali bodo solisti in le tu pa tam bo kak prizor zahteval nekaj statistov, ki so došle v velikem številu dominiral na veseličnem prostoru in ustvarili vdušje množičnosti. Po snemanju na otoku Lokrumu pri Dubrovniku, kjer so morali člani ekipe vzdržati velike napore, je s plesi v Ljubljani zaljučeno najbolj naporno razdobje snemanj, pa tudi najdražje v tem velikem barvnem filmu.

Črna vojska s kraljem (drugi od desne)

PRED PRAZNIKOM NAŠE PRIMORSKE

VSA BENEŠKA SLOVENIJA BO VIDELA NAŠE KRESOVE

V nedeljo je bila v Bovcu občinska mladinska konferenca v prisotnosti predstavnikov ljudske oblasti, množičnih organizacij, vojske in 60 delegatov. Na konferenci je bilo največ govora o pri-

pravah na proslavo primorskih brigad in o VI. kongresu LMS, ki bo 10. oktobra v Mariboru. Za proslavo primorskih brigad mladina na Bovškem kaže veliko zanimanje in se bo proslave tudi v

večini udeležila. Tu bo prevzela mladina še zadnjo glavno agitacijo za čim večjo udeležbo na proslavi, tako da bo šlo za Bovškega na proslavo več kot 3000 ljudi. Mladina bo pomagala tudi krasiti Bovško s slavelogi in parolami. Pred dnevom proslav bo mladina zakurila kresove na vseh vrhovih, kot na Stolu, kjer bo ogenj viden po vsej Beneški Sloveniji, tja, kjer žive naši bratje, ki jih krivična meja loči od nas.

Na Bovškem bodo pričeli te dni krasiti naselja in vasi ter razobešati parole. Na vsem Bovškem bodo zgradili 17 slavelokov in okrasili vse stavbe.

Pripravimo se pravočasno za obisk v Okroglici

Ljubljana, 25. avgusta. Včeraj popoldne je bil na Mestnem odboru SZDL sestanek članov stavbov, ki pripravljajo po mestnih terenih obisk Ljubliččanov na Okroglici.

Med ljudmi je čutili veliko zanimanje za zborovanje na Okroglici, vendar pa se z organizacijskimi pripravami v Ljubljani ne moremo pohvaliti. Medtem ko se za vsi okraj zbirali razmeroma zelo točne podatke, koliko ljudi bo odšlo 5. in 6. septembra na Primorsko ter in železnica zanje že pripravila 50 posebnih vlakov, pa se dvema okrajama, namreč trboveljskemu in krškemu, ki prijav je nista zbrala, pridružuje tudi Ljubljana. Stabi bodo morali s delom pohiteti sedaj v teh dneh, pomagati pa jim morajo tako pri tehničnih kot pri propagandnih postitih vse množične organizacije, da bomo dosegli čim višjo udeležbo in da bodo prijave tudi pravočasno oddane. Zato so se na včerajšnjem sestanku dogovorili, da bodo imeli po terenih še posebne množične sestanke in zborovanja o političnem pomenu letošnje proslave na Primorskem, razen tega pa se bodo ljudje pogovorili o podrobnostih potovanja.

Tako smo zvedeli, da bodo nekateri posebni vlaki odhajali že 5. septembra, zlasti iz oddaljenejših krajev. Železnica je določila 75% popust ter bo vožnja iz Ljubljane in nazaj stala 230 dinarjev. Na vmesnih postajah vlaki ne bodo ustajali ter bo trajala vožnja iz Ljubljane do Okroglice približno 5 ur. Vlaki bodo oštevilčeni in železnica je že za približno 50 posebnih kompozicij sestavila podoben vozni red. Ustavljati se bodo na novi postaji Okroglici, ki leži med Volčjo Drago in Prvačino.

Tržaška brigada se bo zbrala v Renčah

Za partizansko zborovanje na Okroglici se pripravljajo tudi Italijani — bivši borci tržaške brigade, ki so se borili v sklopu IX. korpusa. Bivši pripadniki te partizanske formacije se bodo zbrali v Kopru, odkoder bo brigada skupno krenila na zborno mesto vseh Primorskih brigad na Okroglico. Na štabu tržaške brigade v Kopru je doslej javilo svojo udeležbo 110 bivših borcev te formacije iz Kopra, Reke, Pulja ter okrog 100 pripadnikov tržaške in drugih partizanskih enot iz Trsta.

Tržaška brigada je nastala leta 1945. po razpadu Italije. V glavnem so jo sestavljali tržaški delavci ter delavci tržaške ladjedelnice, ki so se v tesni povezavi s slovenskimi partizani borili za socializem in za Titovo Jugoslavijo. Tržaška brigada je operirala v začetku na južnem Krasu okrog Tržiča in Trsta. Brigada je imela stalno udarne skupine za diverzantske akcije v samih centrih. Pozneje se je sektor operacij razširil tudi na sever. V okviru 30. divizije IX. korpusa je brigada sodelovala v številnih večjih ofenzivah in obrambnih operacijah na Trnovskem, v Soški dolini, Baški grapi, na Vipavskem in drugod. Že za časa vojne je sprejela brigada zaradi zaslug večkrat posebno pohvalo od štaba div. in IX. korpusa. Na stotine borcev te brigade je darovalo svoja življenja skupni borbi za svobodo.

Tržaška brigada je dalj časa taborila med vojno v bližini Renč, kjer so živeli in delovali v tesni povezavi z domačimi prebivalci. Na trgu v Renčah so nacisti obesili junaška borca tržaške brigade Marija in Armanda. Partizan Mario je pred smrtjo za-

klical »Živijo Tito. V Renčah bo 5. septembra zborna mesto tržaške brigade.

Štab tržaške brigade je sprejel te dni številna pisma od bivših borcev iz Italije, zlasti pa iz Tržiča, ki je dal brigadi največ borcev. V pisnih izražajo solidarnost in obžalujejo, da jim krivična meja onemogoča osebno udeležbo na zboru primorskih partizanskih brigad na Okroglici. *cn*

JUNAKI OSVOBODILNEGA BOJA NA PRIMORSKEM

MIHA PROSEN-ZVEZDA

Prav je, da se ob 10. obletnici osvoboditve Primorske, ki jo bomo praznovali 5 in 6. septembra, spomnimo tudi na rajnega sekretarja KPS za Kanalsko tov. Miha Prosen-Zvezdo. Doma je bil iz Avé pri Kanalnu, padel pa je pred desetimi leti za osvoboditev Primorske na Vrhu Kanalskem. Tovarš Zvezda je bil revnih bajtarjev iz Avé. Po daljšem času brezposelnosti je dobil revno službo uradnika na železnici, pozneje pa na poštenu uradu v Gorici. Tam je prišel že leta 1942 v stike z OF organizacijo v Gorici in postal njen zvest aktivni član. Iz pošte centralne v Gorici je dajal našim obveščevalcem dragocena poročila. Znanstvenik je po mestu Gorici našo literaturo — letake in pridobival novih članov in sodelavcev osvobodilnega gibanja OF. V pričetku leta 1943 je arretiral italijanska vjestura, ker ga je nekdo izdal. Ker ni hotel priznati ovadbe in izdati svoje sodelavce, je bil v zaporu večkrat grozovito mučen. Pozneje so ga izročili v tržaške zapore znanemu krvniku Colottiju, kjer je bil ponovno mučen. Polom Italije je tov. Zvezda našel v zaporu vsega izmučenega, izčrpanega in bolnega tako da se je komaj zadržal domov. Dobil je težko živčno bolezen. Kljub temu pa se je takoj vključil ponovno v narodno osvobodilno gibanje. Oktobra 1943 pa je postal član rajnega sekretarja KPS za Kanalsko. V onem času se je udeležil nestranskih akcij proti Svabom, ki so zasedli soško dolino. V novembru je moral oditi v ilegalno nato pa je

bil imenovan za sekretarja KPS za Kanalski rajon.

Ljudje so ga imeli radi, saj jim je znal vplivati poguma tudi v najbolj kritičnih časih. Poleg svojerajne terenskega dela je mnogo sodeloval z našimi vojaškimi enotami NOV.

Padel je skupno z obveščevalcem IX. korpusa tov. Jankom Mašarovičem iz Avé dne 22. decembra 1944 pri Kanalskem vrhu.

Takrat je smrt tega dobrega funkcionarja obkoljale vsa kanalska okolica. Ob prvi 10. letnici osvoboditve Primorske mu kljčemo: Slava njegovemu spominu!

ANKETA »BORBE« O GOSTINSTVU

'Cene so visoke, toda realne'

Mnenje direktorja gostinskega podjetja »Toplice«

V razgovoru o vprašanjih gostinstva, je direktor gostinskega podjetja »Toplice«, Nikola Maksimović, rekel:

»V gostinstvu imamo več vprašanj (organizacija, kadri, najeti lokali, marža, krediti, napitina itd.). Za zdaj bom skušal povedati svoje mnenje samo o cenah, zaradi katerih je bila anketa menda tudi sprožena.

Drži, da je v tem oziru precej napak in pomanjkljivosti. Le-te so posledica nezadostnega števila dobrih in strokovnih kadrov ter specifičnosti te panoge. Vendar pa, če si ogledamo stvar od bližje, gostinstvo v zvezi vsemu temu ne bi smeli tako negativno presojati, kakor o njem včasih pišemo. Naj povem nekaj o gostinskih cenah v Beogradu, predvsem v podjetju, kjer delam.

Mnogi obiskovalci beograjskih restavracij, zlasti tisti, ki se ne morejo hraniti doma, so primorani, da se hranijo v gostinstvu. Jeze se na nedostopne cene. Prav imajo, toda samo, kolikor se tiče njihovega proračuna, ker je v tem trenutku nezadosten, da bi kril izdatke za prehrano v restavraciji. Gostinstvo v sedanjih razmerah ne more nuditi takšnih cen, ki bi ustrezale njihovemu, za prehrano določenemu delu proračuna.»

V zvezi z analizo kalkulacije

pravi direktor Maksimović:

»Naše kalkulacije, obsegajoče potrebnost, plače, prispevek za amortizacijo, davek na promet in rezijsko, zahtevajo, da so cene gostinskih storitev glede na povprečne plače visoke. Iz tega primera lahko vidimo, kako se formirajo cene v gostinstvu. Poglejmo kalkulacijo dunajskega zrezka: 20 dkg telečjega mesa 60 dinarjev, potrebnosti za cvrtje (jajca, moka in drobtine) 8 din, garniranje 7 din, mast 6 din. Po nabavnih cenah znaša to 81 din. Izdatki v odstotkih na prodajno ceno: rezijski 10% — 13,5 din, plače osebju 16% — 21,60 din, prispevek 55%, na sklad plač 10,80, amortizacijski sklad 6% — 8,10 dinarjev. Skupna prodajna cena znaša torej 135 din. Nižja cena ne more biti in zato se mi zdi čudno, da je tov. Marko Sovanović, predsednik sindikata industrijskih delavcev, hkrati pa direktor podjetja »Sloga«, lahko izjavil: »S čim lahko opravimo, da stane dunajski zrezek v naših restavracijah tudi do 140 din?«

Vse cene ostalih jedi so izračunane na podlagi gornje kalkulacije. K nabavnim cenam potrebnim prišteto 70% marže in to je prodajna cena. Na te cene daje naše podjetje (podobno dajejo tudi druga) stalnim abonentom še 15% popusta. In vendar se malo

ljudi hrani v naših restavracijah, ker jim je to predrago. Zanimive so primerjave iz prejšnjih let. Leta 1951 se je v dveh restavracijah tega podjetja, »Toplice« in »Vračar«, hranilo kakih 1000 abonentov. Takrat smo lahko dajali celotni menu s kruhom za 60 din, ker smo poslovali za maržo 30%, ki je zadostovala za kritje vseh izdatkov in plač, čeprav smo imeli znatno več osebja. Zdaj pa imamo komaj 150 abonentov. Razumljivo je, da je kuhanje hrane doma ceneje, ker ni treba plačevati delovne sile, prispevka, danka na promet in podobno.

Često ljudje pravijo, da gostinstvo ne zniža cen, čeprav se je sočivje na trgu znatno pocenilo. Zaradi pocenitve sočivja pa ni moč znižati cen mesni jedi. Naši ljudje, ki se hranijo v restavracijah, zahtevajo v glavnem mesne jedi. Meso pa se je zadnje čase zelo podražilo. Govodina je bila n. pr. v začetku leta po 126 dinarjev, zdaj pa stane 170 din, a brez kosti 220 din. Tetelina je bila po 150 din, zdaj pa je po 220 din in brez kosti po 300 din. Svinjina je bila po 160 din, zdaj pa je po 220, brez kosti po 280 dinarjev. Takšen je položaj glede našega glavnega živila, in vendar mesne jedi niso za toliko procentov dražje. Naše restavracije imajo tudi cenejšje jedi, le da so brez mesa. Porcija sočivja, dobro pripravljena in dovolj izdatna, stane 35 do 40 din. Takšne in podobne so cene tudi v ostalih beograjskih restavracijah srednje kategorije, le da mnogi ljudje s tem niso zadovoljni, ker hočejo imeti mesne jedi. Če vprašamo ljudi, ki se hranijo doma, bomo videli, da prav tako ne jedo mesa vsak dan. Ne smemo misliti, da mora človek, če se hrani v restavraciji, stalno vsak dan dvakrat jesti meso, če pa tega ne more, tedaj je treba udariti po gostinstvu zaradi visokih cen. To ni objektivno.

Sicer pa, če pogledamo cene drugih potrebščin in jih primerjamo s cenami pred vojno, so gostinske cene, vsaj v večjih restavracijah srednje kategorije, zlasti tistih, ki poslujejo z abonenti, realne. Pred vojno je bilo meso približno po 12 din, dunajski zrezek pa je veljal v restavraciji 18 in tudi 20 din. Zdaj je razmerje: meso 220, zrezek pa 140 din.»

Na koncu je direktor Maksimović poudaril, da je to njegovo mnenje in da je dobro, da smo razpisali anketo, da lahko v njej sodelujejo tudi tisti, ki neposredno delajo v gostinstvu.

»Vsekakor se prevelika razdrobitev ne zdi primerna vsem trgovcem Maribora. Opozarjam predvsem na to, naj bi bila meja združenje treh do štirih prodajal, izjema naj bi bile res močne prodajalne, ki jim je zagurala dober promet primerna lokacija.

Vilko Štrac

Pocenitev piva ni zadostna

Ljubljanska Pivovarna Union je te dni glede na znižanje prometnega davka znižala svoje prodajne cene za pivo. Tako prodaja zdaj gostinškimi obratom v Ljubljani običajno belo pivo po 45 din liter, medtem ko je doslej znašala 55 din. Gostinski obrati pa cene niso znižali v enakem razmerju, kakor se je znižala nabavna cena. Po večini so postavili novo ceno 36 din za vrček piva nasproti dosedanji ceni 40 din (seveda pa je mnogo obratov višjih kategorij, ki so že prej zahtevali višjo ceno in tudi zdaj točko pivo dražje kakor ostali). Vsekakor so

gostinski obrati še povečali pribitek k nabavnim cenam, ki je bil že prej velik. Doslej je znašala nabavna cena za pol litra piva (vrček) 27,50 din, k tej ceni so obrati pribili 12,50 din, kar je predstavljalo 45,5%. Če bi k novi nabavni ceni pribili isti odstotek, potem bi smel stati vrček piva le 32,50 ali največ 33 din. Toda pri določitvi nove cene so zvišali ta pribitek kar na 60%, kajti k novi nabavni ceni 27,50 din so pribili 12,50 din, kar predstavlja 60%. Za dosedanja marža 45% je bila previsoka, še posebej, če upoštevamo običajno slabšo mero, zdaj pa je naravnost pretirana.

POROČILO ODBORA ZA GOSPODARSTVO V JAVNI RAZPRAVI

Kaj je vplivalo na naš gospodarski razvoj v prvem polletju 1953

(Nadaljevanje in konec)

Trg in cene
Blagovni skladi in blagovni fond
in blagovni promet

Težnjo po splošnem naraščanju cen v trgovini na drobno so zavrele zadostne količine industrijskega blaga za potrošnjo, katerega cene ne le niso poskočile, marveč padajo. V tem obdobju smo dali nad 10 milijard potrošniških kreditov in v zvezi temu cene industrijskega blaga v celoti kažejo stalno tendenco padanja.

Povečana industrijska proizvodnja, višja raven cen in povečani kupni fond in povzročili naraščanje blagovnega prometa v trgovini in gostinstvu, pri čemer je bil njegov fizični obseg manjši za razliko povečanja cen.

Naraščanje kupnih fondov, cen in blagovnega prometa je povzročilo povečanje denarnega obtoka, ki je bil letos konec junija večji, kakor januarja za 7,4 milijarde v primerjavi z junijem lanskega leta pa za 10,4 milijarde. Treba je poudariti zdrav pojav, da hranilne vloge od začetka letošnjega

leta stalno naraščajo. V primerjavi z začetkom lanskega leta so hranilne vloge narasle od 2800 na 4736 milijonov din.

Tudi slabo plačevanje davkov je eden izmed vzrokov, da so cene na trgu poskočile in da se je denarni obtok povečal. To nam najbolje pokažejo naslednji podatki: Od polletnega plana je bilo do 31. maja vplačanih samo 57,9% davkov. Slabo plačevanje davkov je omogočilo tudi, da je prihajalo na trg premalo blaga in da denar ni krožil tako kakor bi moral. Spritno bližajočega se kmetijskega odpuka takšen položaj glede plačevanja davkov ni ugoden. Slabo plačevanje davkov je posledica pomanjkljivosti našega davčnega sistema. Zato bomo moral čimprej preiti na obdavčenje po katastru. Predvsem pa so krivice organizacijske pomanjkljivosti našega davčnega aparata. Tudi ljudski odbori niso dovolj skrbeli za pobiranje davkov. Del odborov se je predvsem orientiral na kritje svojih potreb z dohodki iz gospodarstva.

Bilanca proračunskih dohodkov in izdatkov

Bilanca dohodkov in izdatkov vseh proračunov in skladov (vštevši narodno obrambo in sklad socialnega zavarovanja) nudi v celoti ugodno sliko, ker dohodki presega celotne izdatke za 46.566 milijonov dinarjev. To je posledica običajne dinamike, da so dohodki v prvem polletju večji od izdatkov, to je pa tudi posledica povečane obsega akumulacije zaradi naraščanja proizvodnje, prometa in cen. Poraba proračunskih sredstev v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta pa kaže, da so proračunski izdatki za 15,4% večji. Povprečni izdatki za prosveto in kulturo so večji za 30%, za socialno skrbstvo pa za 30,5%. Zaradi takšne porabe za socialne dajatve je nastal v skladu socialnega zavarovanja letni primanjkljaj nad 8 milijard din.

Tako naglo trošenje proračunskih izdatkov, na drugi strani pa slabo plačevanje davkov na kmetih, je moralo vplivati na trg in

cene. Da bi zavrla inflacijske težnje, je izšla nova uredba o davku na presežek plačnega sklada, ki je naletela na neupravičeno kritiko samo tam, kjer ljudje niso razumeli gospodarskega položaja in nevarnosti, če bi se plačni sklad preveč povečal. Razumeli tudi niso, da je naraščanje proizvodnje in padanje cen edina pot k zboljšanju standarda delovnih ljudi. Cilj te uredbe je bil razen, da se prepreči naraščanje plačnega sklada tudi ta, da omogoči pravilnejše formiranje obdavčenega plačnega sklada ob upoštevanju kvalifikacij delavcev in uslužbencev ter omeji zaslužek podjetij z monopolističnim položajem.

Poročilo tudi poudarja, da so zaradi naraščanja plačnega sklada v gospodarstvu nastale velike razlike med plačami v podjetjih in administraciji zaposlenih uslužbencev, ki je znašala v aprilu povprečno 1256 din. Zadnja sprememba plač državnih uslužbencev je to razliko zmanjšala na 537 din. Poročilo poudarja, da je vprašanje razlike v plačah med visoko kvalificiranimi uslužbenci v gospodarstvu in administraciji še zmeraj odprto.

Možnost, da se življenjski standard dvigne

Možnost naglega naraščanja industrijske proizvodnje omogoča izboljšanje življenjskega stand-

da prebivalstva, toda ne hitro, marveč postopno, in sicer iz naslednjih razlogov: del proizvodnje bomo v prvem obdobju porabili, da bomo zbrali normalne zaloge, večji del bruto proizvoda pojde za vzdrževanje, ki je bilo v minulih letih slabo, del povečanja proizvodnje bomo morali izločiti za izpolnitev obveznosti v tujini, napor za obrambo ostane v glavnem na sedanji stopnji, investicije se bodo, čeprav v spremenjeni strukturi, razvijale približno tako kakor doslej, del dohodkov industrijske proizvodnje bo šele posredno pomenil zboljšanje življenjskega standarda, ker bomo potrebovali več sredstev za prosveto, zdravje in komunalno dejavnost.

V zvezi s standardom je tudi vprašanje razervne delovne sile. Če izločimo kot dolgoročni problem prenaseljenosti v kmetijstvu, ki je posledica nezadostnega splošnega razvoja proizvajalnih sil in ki ga lahko rešujemo samo polagoma z razvojem kmetijstva in industrije, zlasti v okviru predelovalne industrije, porabita normalno kmetijsko leto in večje izkoriščanje zmogljivosti vso rezervno delovno silo, ki je ostala v minulih mesecih začasno brez dela. V prihodnjih dveh letih bodo začeli obratovati ključni objekti in industrija bo potrebovala novih 100.000 delavcev. Razen tega pa je treba ra-

čunati še z ustreznim naraščanjem na ostalih področjih, ki bodo spremljala naraščanje industrijske proizvodnje.

Na koncu poročila so naštetih tudi ukrepi, ki jih je treba storiti za ureditev trga. Poročilo ugodarja, da lahko v kratkem pričakujemo pocenitev masti. Razen tega je treba, ker so na trgu že začele padati cene kmetijskih pridelkov, storiti vse ukrepe, ki lahko ta razvoj pospešijo. Zato je treba razbiti monopol odkupnih podjetij, ki delajo s kmetijskimi pridelki ter pospešiti plačevanje davkov. Na podlagi pozitivnih izkušenj iz kontrahiranja pšenice se je treba lotiti kontrahiranja in izplačevanja predumov pri sledečih pridelkih: suhih slivah, olivah in olivnem olju, da bi normalizirali trg kmetijskih pridelkov ter enakomernejše porazdelili kupno moč prebivalstva. Če smo doslej investirali iz obratnih sredstev, bo treba v prihodnje uveljaviti strogo kontrolo glede porabe kreditnih sredstev in onemogočiti investiranje na račun proračunskih dohodkov, ker bi razširitev graditve lahko zavrla dograditev ključnih objektov. Redovitno bi tudi treba kratkoročne kredite, ki so preveliki in tako so potencialni kupni fond, ki neugodno vpliva na proizvodnjo, trg in cene. Onemogočiti je treba tudi zadolževanje ljudskih odborov, ki se ne bore za pobiranje svojih dohodkov.

IZ NAŠIH KRAJEV

V okraju Celje-okolica razpravljajo o jesenskih volitvah

V celjskem okoliškem okraju že razmišljajo, katere člane bodo kandidirali in volili na jesenskih volitvah za ljudskega poslance. Pri tem se nekateri zavzemajo za najrazličnejše domačine, drugod spet za znane politične delavce ali borce.

Pojavljajo pa se tudi glasovi, ki bi radi izkoristili demokratičnost volitev v svoje koristi. Ni naključje, da so spet v prvi vrsti razni klerikalni elementi, ki bi radi, da bi prebivalci kandidirali na zborih volivcev vsaj take ljudi, ki so pod njihovim vplivom. Tak primer se je pojavil v Slovenskih Konjicah, kjer že govorijo o treh kandidatih, nasprotno pa so v sosednjih Zrečah in Ločah enotni in nameravajo kandidirati delovno tovarišico Nino Pokorn.

Župnik na Frankolovem pa je ubral drugo, sicer že izrabljeno pot za odvratanje ljudi od političnega dela. Ker naj bi bil predteklo nedeljo sestanek širšega političnega akcija na Frankolovem ob 11. uri, je župnik ob isti uri napovedal službo božjo, navzlic temu, da doslej še ni maševal ob tej uri. Zaradi neučetnosti množičnih organizacij mu je seveda uspelo ter je sestanek zaradi premajhne udeležbe odpadel.

obratih, kjer so to doslej zane-marjali. Odbor za delovne nezgode je na primerih ugotovil, da v nekaterih podjetjih utajajo delovne nezgode, se pravi, da ve za nezgode samo tovarniška ambulanta.

F. K.

V Celju so se rodili, poročili in umrli

V Celju so se rodili, poročili, umrli. Minuli teden se je v Celju rodilo 20 deklet in 16 dečkov. Poročili so se: Stanislav Turnšek, delavec iz Celja; in Jožefa Vetrh, tkalka iz Lokrova; Franc Kotnik, vodovodni inštalater iz Čreča; in Matilda Pavnik, tovarniška delavka iz Zromlje. Hudiče; Marjan Haco, mlilnik, in Stefanija Kosič, tovarniška delavka, oba iz Celja; Stanislav Lenič, sofer, in Jožefa Dobnik, nameštarka oba iz Celja; Ladislav Rebešek, tovarniški delavec, in Magdalena Bračič, tkalka, oba iz Celja; Ivan Divjak, avtomehaničar, in Ljudmila Zornja, blaginjičarka, oba iz Celja; Gregor Knaps, mizarški pomočnik, in Marija Deželak, delavka, oba iz Celja. — Umrli so: Katarina Korošec, posestnica iz Celja, stara 78 let; Marija Gudek, otrok iz Celja, stara 5 mesecev; Alojzija Kremnuš, gospodinja iz Celja, stara 70 let; Neža Zupanek, gospodinja iz Celja, stara 61 let; Miha Polšak, posestnik iz Zagorja star 54 let.

Tehnični zaščiti delavcev posvečajo večjo skrb

V celjskem okoliškem okraju je letos 27 odstotkov manj delovnih nezgod, kakor jih je bilo lani v istem obdobju. Uspehe, dosežene na tem področju, je pripisati predvsem skrbni organizaciji higiensko-tehnične zaščite v vseh vrstah tovarnih in podjetjih, prizadevanju Okrajnega sindikalnega sveta ter večji pazljivosti samih delavcev. Kljub nenehni skrbi pa je že bilo v tem letu 1162 primerov delovnih nezgod, od tega 5 smrtnih primerov.

Prej kratkim je posebni odbor za delovne nezgode sestavljen načrt, ki vsebuje razne ukrepe za zmanjšanje delovnih nezgod. V načrtu predvidevajo izboljšanje tehnične zaščite delavcev v tistih

Od vsepovsod

Na Telčah pri Trzinu je pred kratkim zasvetila električna luč. K v vasi Gabrijele pri Krmelju so danes niso odstranili stare krajevne tablo na hiši ob glavni cesti z napisom: Gabrijele — občina Trzin, stoz Krški.

V Smartnem ob Paki bodo te dni odprti postaja prva pomoči in zborna ambulanta. Smarčanom ne bo treba več hoditi k zdravniku v Zalec. Sočani ali Celje.

V Konjski KZ je sedaj zaposlenih več kot 30 delavcev in nameštencev, ki so pred nedavnim ustanovili svojo sindikalno podružnico in izvolili odbor.

L. V.

Na Jesenicah gradijo novo strelšče, ki ga vidimo na sliki. V nedeljo popoldne so jeseniški strelci uspešno zaključili Strelski teden. Člani so pokazali razveseljive rezultate. Tisoči obiskovalcev so dokazali, kako priljubljen jim je strelski šport.

Bralci nam pišete:

»Čez nekaj dni še toliko ne boste dobili...«

Kmet iz Lipe 21 na Frankolovem je hotel prodati debelo kravo. Sel je na sejem v Vitanje, da bi zvedel za ceno. Živine je bilo veliko, kupcev pa skoraj nič. Znanec iz sosednje vasi mu je obljubil, da bo naročil nekemu mesarju iz Celja, naj pride kravo kupit. Čez nekaj dni je prišel nakupovalec Pavčnik iz Mestne klavnice v Celju. Ogledal si je kravo in porogljivo obljubil nizko ceno: »Če hočete dati jo dajte, drugače pa jo imejte sami. Cena živine pada vsak dan, čez nekaj dni še toliko ne boste dobili.« Dejal je še, da je meso v Celju že po 100 din in da ga po taki ceni že lahko nabavi kolikor hoče. V resnici pa je meso od take krave v Celju še vedno po 190 din. Kmet mu je verjel, ker je tudi v »Kmetičem glasu« bral, da padajo cene kmetijskih pridelkov. Pogodila sta se za kravo po 70 din kg. Pavčnik je pa hotel odračunati od vsakega kilograma dinar za znanca, ki ga je pripeljal h kmetu. Le-temu se je pa zdelo to preveč in dejal je, da bosta z njim že sama obračunala, saj se poznata. Isteza dne je Pavčnik kupil še enega vola in kravo in jo plačal po 80 din kg. Menda je Pavčnik upošteval, da je prvi kmet bolj star in da bolj rabi denar in da ga zato laže potegnil. Vsi trije so morali gnati živino 16 km daleč v Celje, kjer so jo stehali. Pavčnik je kmetu iz Lipe odtegnil 470 din, po 1 dinar za kilogram, češ da je to to posredovalca. Pozneje je kmet zvedel, da si je Pavčnik sam obdržal denar. Ko je šel njegov sin k ravnatelju Mestne klavnice, mu je ta odtegnil zaplatal in dejal, da bi Pavčnik tega ne smel storiti. Pripomnil pa je, da v njegovem podjetju Pavčnik eden najboljših nakupovalcev in da se pri nakupu lahko vsega poslužuje, samo da počeni kupi.

Ali ni mogoče zboljšati preskrbe s kisikom in dissous-plinom?

V zadnjem času zelo primanjkuje kovinski predelovalni industriji kisik, predvsem pa dissous plin; oboje uporabljajo za varjenje in rezanje železne pločevine. Zaradi pomanjkanja zaostaja delo v podjetju, trpi delovni proces, delavci so neracionalno zaposleni in zaradi tega so izdelki dražji. O teh pomanjkljivostih razpravlja-

Mar je tako poslovanje pravilno?

Obiskala me je sestra iz inozemstva. Pred njenim odhodom sva šla in naročila na ljubljanskem radiu ploščo, ki naj bi jo njej in njenemu možu zavrteli v nedeljo, dne 23. avgusta t. l., v oddaji »Zleli ste, poslušajte!« Zatekla si je slovenski kmeti zbor, predvsem »Vasovalca« od Verbiča. Nameštencev, ki je naročilo prevzel, se je v naši navzočnosti po telefonu informiral v diskoteki, če je ta plošča za »ploščo po željah« na razpolago in dobil pritrdilen odgovor. Kljub temu sem iz previdnosti prosil, naj kot rezervo pribeleži še ploščo »Sedem si rož...« od Prelovača, ki jo prav tako poje možki zbor. Sestra se je še priporočila, naj ploščo zavrti pred tretjo uro, to je pred poročili, kar ji je uslužbenec vjudo no obljubil. Odšla je s prepričanjem, da bo daleč od druge domovine, tam v tujni, drugo delo po kosilu poslušala slovenski možki zbor, ki ji bo zapel eno njenih najljubših pesmi. Seveda sem tudi jaz v nedeljo 23. avgusta po kosilu odprl radio in poslušal oddajo »Zleli ste, poslušajte!« In kaj je bilo? Vrteli so ploščo za ploščo, samo za sestro nič. Ob treh so oddajo prekinili za poročila. Tolažil sem se, saj bo pu prekinitev.

Priprave za proslavo v Kočevju

Priprave za deseto obletnico prvega Zbora poslancev slovenskega naroda v Kočevju so v polnem teku. Za sedaj pripravljajo stojnice za okrepčila, ki jih bo 56. Napeljujejo pitno vodo, za udeležence je pa že preskrbljenih nad tisoč prenočišč. Med proslavo si bodo obiskovalci lahko ogledali gospodarsko razstavo v osnovni šoli, pri veterinarski postaji živinorejsko, v gimnaziju lovsko in prirodoslovno razstavo, ob Rinži pa bo v lepem poslojnu odprt muzej narodnoosvobodilne borbe.

V Velikih Laščah bodo proslavili 40 letnico združnega dela pri živinoreji

V Velikih Laščah bodo 7. in 8. septembra proslavili 40-letnico plodnega združnega dela pri živinoreji. 7. septembra bo medzadružna razstava rodovniške živine na sejmščini v Velikih Laščah, nato bo tekmovalna v krav v oranju in prevozu tovorov.

Nahajališče manganove rude pri Gabrovki na Dolenjskem

Ko je kolektiv rudnika barita iz Pleš priredil rudarski praznik v vasi Gabrovka na Dolenjskem, so domačini pripovedovali o nahajališču manganove rude v gorski vasi Spodnje in Zgoranje Vodice. Že leta 1938 in 1940 so začeli raziskovati te kraje in našli so na 20 do 80 cm debelo manganovo žilo. Toda tedanja rudarska oblast je prepovedala nadaljnje delo, ker lastnik ni imel odobrenja.

Novice iz Grahovega pri Cerknem

30. avgusta bodo v Grahovem otvorili združni dom. V njem bo dvorana za kulturne prireditve in trgovski lokal. Prebivalci si želijo, da bi čimprej nabavili kinoprojektor. Gasilsko društvo pa preureja poslopje za nov gasilski dom.

Zanimivosti iz življenja ameriških Slovencev

Visoka šola Denison v Grandvillu, O. je — ob praznovanju 120-letnice obstoja — podela naslov častnega doktorja guvernerju države Ohio Franku Laushtu, slovenskemu rojaku iz Clevelanda. Slovencev Laushe je prvi, ki mu je ta univerza podelila častni akademski naslov.

Kmetijsko-izobraževalno delo na Tolminskem

Okrajni gospodarski svet v Tolminu, je priredil po vseh 48 kmetijsko-strokovnih predavanj, na žalost pa ni bilo zanje pravega zanimanja, kajti udeleževalo se jih je le od 15 do 20 poslušalcev. V tem nedvomno grelo zanimanja za propaganjo in udeležbo. Težnja gospodarskega sveta je nadalje, da bi pričeli s poukom kmetijstva v osnovnih šolah in na učiteljskih. Potrebni koraki so že bili storjeni. Izvedena je bil tridesetletni tečaj, ki se ga udeležilo 30 učiteljev in je prav dober uspel.

Različna predvolilna dejavnost v krškem okraju

V krškem okraju je bilo zadnji čas precej sestankov po občinah, kjer so razpravljali v bližnjih volitvah, o kandidatih in raznih gospodarskih ter političnih vprašanjih. Take sestanke so imeli v Leskovcu, Dobovi. V Brežicah se je sestanka udeležilo približno 400 ljudi. Med drugim so govorili tudi o gospodarskih vprašanjih mesta, o nekaterih primerih škodljivega poslovanja trgovskih podjetij, pekarn, itd. Izvolili so svet potrošnikov, ki naj bi skrbel, da ne bi prihajalo do takih škodljivih primerov.

Končan je spor zaradi borovnic

V letošnji sezoni odkupa borovnic so se pojavile na celjskem področju zelo čudne konkurenčne težnje dveh skupin trgovskih podjetij. Pri zbiralcih borovnic sta se znašli hkrati dve odkupni podjetji, Trgovsko podjetje OZZ in »Povrtina — sadje«, ki sta delali pod neenakimi pogoji. To je bilo dovolj, da je nastala pri zbiralcih zmeda, med odkupovalci pa razna trenja, spori in oseb-

Motiv iz Kobarida

Organizacija ZB Griže postavlja spomenik žrtvam fašizma

V Grižah postavljajo spomenik 127 žrtvam, padlim v drugi svetovni vojni. Spomenik bo izdelal Stojan Batič iz Ljubljane. Predstavljal bo partizana s puško in rudarja s svetilko; ker so bili žrtve večinoma rudarji iz Zabukovice. Pred spomenikom bodo uredili park, ki bo krasil okolico zadružnega doma. Delo bo stalo 1.500,00 dinarjev.

J. J.

Zaradi neprevidnosti zgorel je gospodarski poslopjem

Pretekli teden je pogorelo gospodarsko poslopje kmetice Antonije Podbregar iz Črnača vrha pri Taboru. Požar je zakrivil 76-letni Ivan Podbregar, ki je zaspal v seniku z gorečo cigareto in našel v ognju tudi smrt. Poleg gospodarskega poslopja so zgoreli tudi razni kmetijski stroji, seno in žito. Poslopje ni bilo zavarovano.

J. J.

DA LE NE BI OSTALO SAMO PRI UGOTOVITVAH! Mladina ne sme biti prepuščena samo svojemu vodstvu

V Slovenskih Konjicah so na zadnji partijski konferenci govorili največ o mladini. V mestu in bližnji okolici je okoli 140 mladine; nekaj jih sicer dela v raznih družtvih, toda le malo je je v mladinski organizaciji. Občinski mladinski komite ni izvrševal svojih dolžnosti, kot bi moral. V bodoče Konjičani ne bodo smeli več prepustiti mladino samo mladinskemu vodstvu. Podobno kot v Konjicah je za mladino tudi v Spitališču in Stranibah, čeprav so bili tamkajšnji aktivni nekdanji med najboljšimi v okraju.

PRED VELETURNIRJEM KANDIDATOV ZA SVETOVNEGA PRVAKA V SVICI PREDSTAVLJAMO VAM KANDIDATE

Kar neruske udeležence, organizatorje in prijatelje šaha v ostalih deželah navdaja s skrbjo, je dejstvo, da je na veturnirju kandidator podana možnost nefair igre in kolektivnega nastopa devetih sovjetskih velemejstrov proti ostalim petim kandidatom. Zadržna leta so o tem dal žalostne izkušnje. Sovjetski igralci nastopajo na posameznih turnirjih izven meja kot mostvo, katerega skrb je z dovoljenimi ali nedovoljenimi prikritimi sredstvi zagotoviti znano izvoljenemu in dober plasman ostalim. Kako to izgleda v praksi, je pokazalo pet sovjetskih velemejstrov na lanskem medicinskem turnirju za svetovno prvenstvo v Saltjohadnu. Medtem ko na domačih turnirjih igralo podletno in borbeno, so v Saltjohadnu napeli vse sile in proti ostalim udeležencem, med seboj pa remizirali po 16. do 22. potezih. Sedaj sistem tekmovalna za svetovno prvenstvo daje devetim sovjetskim velemejstrom možnost pomembnega olajšanja, kajti, ko bodo drugi primoranji v brezkompromisno borbo, bodo oni lahko med seboj remizirali in si zvišali število prostih dni! Cesar se šahovski svet boji ob veturnirju kandidator v Svici, so faulit!

Novice iz Grahovega pri Cerknem

30. avgusta bodo v Grahovem otvorili združni dom. V njem bo dvorana za kulturne prireditve in trgovski lokal. Prebivalci si želijo, da bi čimprej nabavili kinoprojektor. Gasilsko društvo pa preureja poslopje za nov gasilski dom.

Zanimivosti iz življenja ameriških Slovencev

Visoka šola Denison v Grandvillu, O. je — ob praznovanju 120-letnice obstoja — podela naslov častnega doktorja guvernerju države Ohio Franku Laushtu, slovenskemu rojaku iz Clevelanda. Slovencev Laushe je prvi, ki mu je ta univerza podelila častni akademski naslov.

Kmetijsko-izobraževalno delo na Tolminskem

Okrajni gospodarski svet v Tolminu, je priredil po vseh 48 kmetijsko-strokovnih predavanj, na žalost pa ni bilo zanje pravega zanimanja, kajti udeleževalo se jih je le od 15 do 20 poslušalcev. V tem nedvomno grelo zanimanja za propaganjo in udeležbo. Težnja gospodarskega sveta je nadalje, da bi pričeli s poukom kmetijstva v osnovnih šolah in na učiteljskih. Potrebni koraki so že bili storjeni. Izvedena je bil tridesetletni tečaj, ki se ga udeležilo 30 učiteljev in je prav dober uspel.

Velemejster Kotov je bil rojen 12. 8. 1913 v Tuli. Njegovi vidnejši poveljni uspehi so: 1946: Groningen deli 10.-12. mesto. 1947: Pjarno; dosegel 2. mesto (I. Keres); Cigorinov spominski turnir v Moskvi dosegel 5. mesto. 1948: Medionski turnir v Saltjohadnu dosegel 4. mesto. Moskva šampionat SZ deli 1. do 2. mesto z Bronsteinom. 1949: Moskva deli 5. do 6. mesto. 1950: Benetke 1. mesto. 1951: Moskva šampionat SZ deli 12. do 13. mesto. 1952: Medionski turnir v Saltjohadnu dosegel 1. mesto, Moskva; dosegel 2. mesto.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo

Razgovor s pomočnikom direktorja Milošem Nišavičem

Pred začetkom novega šolskega leta smo se razgovarjali s pomočnikom direktorja o problemih in nalogah Instituta za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

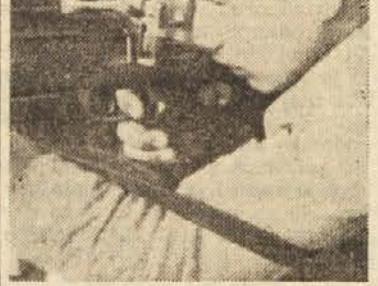
DRŽAVNO PRVENSTVO V STRELJANJU

Čuk - 545 krogov!

Z vojaško puško bodo ostre borbe - Cestnik vodi s 415 krogov

Ljubljana, 25. avg. Danes se je nadaljevalo tekmovanje za državno prvenstvo v streljanju. Tekmovali so mladinci in mladinke z malokalibrsko puško za značko mojstra strelca.

Tehnični rezultati: člani (vojaška puška 300 m - 600 možnih krogov). 1. Cestnik (Srbija) 451, 2. Rems (Sl.) 444, 3. Žirovnik 410. Za značko: 1. Sertič 457, 2. Skorič 448, 3. Čuk 428.

Josip Čuk

Tehnični rezultati: mladinci - malokalibrska puška (50 m - 600 možnih krogov značka): 1. Čuk (Hrv.) 545, 2. Anič (Hrv.) 536, 3. Vrbinca (Slov.) 521.

Popoldne se je nadaljevalo tekmovanje mladincev z malokalibrsko puško za značko. Tekmovalo je 30 strelcev. V času poročila rezultati še niso kontrolirani, vendar so z gotovostjo osvojili zlato značko trije hrvatki strelci. Najboljši med njimi je bil Jožič 529.

Z današnjim dnem je na VIII. strelskem prvenstvu drugi del tekmovanja. Prišlo se je prvenstveno tekmovanje z vojaško puško na 300 m. V tej disciplini je nad 10 strelcev, ki imajo enake pogoje za naslov državnega prvaka. Razen njih je še več dobrih strelcev, ki lahko prisostvijo in si pribore častni naslov in ročno uro, osebno darilo maršala Tita.

Doslej je tekmovalo 8 strelcev. Vodil Slovenec Cestnik, ki pa letos strelja za Srbijo. Dosegel je 451 krogov. Drugi je Fedor Rems, lanski mladinski državni prvak in rekordar s 444 krogi. Rems bi gotovo prekorajčil znanko 460, je pa v klečečem stavu omagal, ker se je pred nedavnim zelo poškodoval na levi nogi. Tretji je Žirovnik (Sl.). Veteran Galič je z rezultatom 402 trenutno edini kandidat za prvaka med veterani.

Nov evropski rekord na 400 m ovire

Moskva, 25. avg. Atlet Jurij Litnev je dosegel nov evropski rekord v teku na 400 m ovire v času 50,7 (prejšnji rekord je bil 51,6). Novi rekord je samo za devetinko slabši od svetovnega rekorda Amerikanca Hardina. Na istem tekmovanju je Ivakin tekel 800 m v času 1:49,0. Čudina pa je skočila v višino 150 cm.

Atleti Crvene zvezde v Celju

V soboto in nedeljo bo v Celju III. kolo zvezne atletske lige. Pomerili se bodo atleti in atletinje Crvene zvezde iz Beograda in domačega Klavdivarja. Borbe bodo nedvomno zanimive. Na progah 800 in 1500 m bosta tekmovala Mugoša in Vipotnik. Te dni oba nastopata v Avstriji z najboljšimi evropskimi tekači na teku 1000 m. Celjski skakalci s palico ne bodo mogli ogroziti državnega prvaka Milakova, bo pa za disciplino zanimiva, saj tekmovalce Klavdivarja v tej disciplini te dni trenira državni prvak sam, kar jim bo nedvomno dobro šola za nadaljnje uspehe.

Ženska reprezentanca določena

Po državnem prvenstvu je bila določena naslednja ženska reprezentanca za nastop v Münchenu: 100 m: Babovič, Bogič; 200 m: Bogič, Stefanovič; 800 m: Šafar, Tuče; 800 m ovire: Babovič, Butija (Bajželj); 1 x 1000: Knez, Butija, Bogič, Babovič (Bajželj); višina: Šima, Tuče (Kovač).

SAH GAITANAROS PRVAK GRČIJE

Na nedavnem šampionatu Grčije je med 15 udeleženci zmagal z 11,5 točke mojster Gaitanaros pred Pavlićem 10,5 in C. Tsaknopoulosom 9,5 itd.

PYTLAKOWSKY PRVAK POLJSKE

Na letošnjem prvenstvu Poljske je zmagal Pytlakowski z 11,5 točke pred Litmanovitzem in Lassom 9,5.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Peto žrebanje obveznic državnega konvertiranega dolga

Beograd, 25. avg. - Danes je bilo peto žrebanje 300 obveznic državnega konvertiranega dolga zaradi amortizacije.

Izžrebane so bile za amortizacijo vse obveznice, katerih številke se končujejo z enim izmed naslednjih trošteviličnih števil: 015, 055, 056, 060, 119, 258, 296, 346, 359, 360, 379, 417, 526, 541, 548, 628, 672, 697, 699, 763, 808, 826, 838, 924, 976.

Izžrebane obveznice bodo izplačevale od 1. oktobra dalje blagajne vseh podružnic Narodne banke FLRJ.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo. Še vedno ne razumemo kakšen pomen ima Institut za fizično kulturo.

Obiščite OSIJEŠKI VELESEJEM

IZVOZNI VELESEJEM KMETIJSKO-PREHRAMBENIH IN INDUSTRIJSKIH IZDELKOV 29. VIII. - 6. IX. 1953 KOMERCIALNI DNEVI 3. in 4. IX.

Edinstven velesejem te vrste v državi. Razstavljata kmetijstvo in industrija iz vse države. Nad 300 razstavljalcev. Napovedani domači in tuji kupci. Zahtevajte natančen seznam razstavljalcev, ki vam ga pošljemo brezplačno. 25% popusta na železnici. Osijek vas z veseljem pričakuje! Informacije Velesejem - Osijek, telefon 31-42, kakor tudi vse trgovinske zbornice in poslovalnice 'Putnika' v državi.

DNEVNE NOVICE

OBJAVA

Terenska organizacija ZB v Duplici pri Kamniku bo skupno s tovarno 'Stol' odkrila dne 30. avgusta 1953 spominsko ploščo vsem padlim borcem in talcem, ki so v času NOB živel na terenu Duplice ali delali v tovarni.

Sporod se bo pričel ob 9. uri dopoldne s sprejemom partizanskih partol, s pevskim in recitacijskim nastopom, odkritjem plošče, polaganjem vencev (svoje in ostali) ter govori.

Popoldne ob 13. uri bo množični obisk skupnega groba padlih borcev in talcev v Črni nad Kamnikom, nato izlet na Črnlce. Za prevozna sredstva iz Duplice v Črno in nazaj bo poskrbljeno.

Vabimo svoje padlih in ostale. Terenska organizacija ZB Duplica pri Kamniku

Na I. gimnaziji (reakti) v Ljubljani prične izpitni popravni izpit dne 1. septembra t. l., redna in dopolnilna matura dne 2. septembra t. l., sprejemni izpiti za višjo gimnazijo dne 2. septembra t. l.

Naknadni vpis bo izključno samo 4. septembra t. l. od 8. do 12. ure.

Bivši člani 'Pokrajinske tehnike KPS za Slovensko Primorje' naj se obvezno udeležijo proslave na Okroglici. Zborna mesto bo javljeno po mikrofonu.

Nocoj ob 20. uri koncertira na vrtu Doma JLA delavska godba na pihal in Stockholma. Vstopnice v Koncertni poslovalnici na eno uro pred koncertom pri vhodu na vrt Doma JLA.

DANES IN JUTRI KINO

KINO UNION: Ameriški film 'Sužnja preteklosti'. Brez tednika. Predstavi ob 18 in 20.30. V skladu s slabega vremena zadnja predstava odpade zaradi koncerta. V nasprotju s predstavo pa je prodaja vstopnic za zadnjo predstavo od 19 dalje.

KINO KOMUNA: Angleski film 'Dolgo je pomnil'. Tednik: Filmske novice št. 34. Predstavi ob 18 in 20.

KINO SLOGA: Francoski film 'Vsi smo morilci'. Brez tednika. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 17 dalje.

KINO SOCA: Zaprt.

LETNI KINO TIVOLI: Ameriški barvni film 'Trije kavalerji'. Tednik. Predstava ob 20.

LETNI KINO BEZIGRAD: Ameriški film 'Nevinosti'. Tednik. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic v obeh letnih kinematografih eno uro pred pričetkom predstave.

KINO Siska: Francoski film 'Pariz poje'. Tednik. - Predstavi ob 18 in 20.

KINO TRIGLAV: Angleski film 'Zasebno življenje Lenika VIII.'. Tednik: Filmske novice št. 33. - Predstavi ob 18 in 20. - Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 17 dalje.

CELJE UNION: Francoski film 'Zidovje Malapage'. CELJE DOM in LETNI: Ameriški film 'Pariz med lovcem'. Tednik. BLED: Italijanski film 'Sreč'. KAMNIK: Danski film 'Sirotka Stina'. ZADOBROVA: Ameriški film 'Ne pojmi žalostnih pesmi'. VEVEČE: Ameriška barvna risanka 'Bamby'. DOMZALE: Francoski film 'Prekleti'. JESENICE: RADIO in LETNI: Francoski film 'Vsa pota peljejo v Rim'. PLAVZ: Angleski film 'Encore'. KRANJ: STORŽIČ: Ameriški film 'Mildred Pierce'.

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna v sredo, 26. avgusta: 'Melje', Meljska c/2.

KINO

PARTIZAN: Ameriški film 'Pavla'. UDARNIK: Ameriški film 'Afera na Trinidadu'. POBREŽJE: Ameriški film 'Podvodna četa'. STUDENCI: Ameriški film 'Carrie'.

RADIO MARIBOR

12.00-13.30 Prenos sporeda Radia Ljubljana - 17.00-17.30 Skladbe R. Schumana - izvajal pianista Breda Rajhova - 17.30-17.30 R. Wagner: 'Večni mornar', predigra - 17.30-17.40 Poslušajte domačo poročila - 17.40-18.00 Zabavna glasba, vmes objave in oglasi - 18.00-23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

MESTNI KINO MURSKA SOBOTA

Francoski zabavni film 'Mesečnik Bonifacij'.

PODJETJE ZA ISKANJE IN IZKORIŠČANJE PREMOGA PLJEVLJA

potrebuje: 1. šefa gospodarskega računsko-gospodarskega sektorja, samostojnega bilancista z večletno prakso; 2. pravna referenta z najmanj petletno prakso; 3. geološkega tehnika; 4. risarja s prakso v risanju geoloških in drugih zemljevidov; 5. rudarskega nadzornika ali poslovedca ali tehnika s prakso v izkoriščanju barita.

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov, pošta Pljevlja, ali telefonično na Pljevlja 44. Plača po tarifnem pravilniku. - Stanovanje zagotovljeno. 3506

RADIO

Dnevni spored za sredo, 26. avgusta 5.00-7.30 Dobro jutro dragi poslušalci - vmes ob 5.10-5.20 Jutrarnja telovadba - 5.30-5.40 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled tiska - 6.00-6.10 Jutrarnja telovadba - 6.30-6.40 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda - 7.00-7.05 Radijski koledar - 12.00 Orkestralni spored - 12.30 Napoved časa, poročila in pregled dnevnega sporeda - 12.45 Zabavna glasba, vmes objave - 13.00 Z obiskov pri pionirjih - 13.15 Veseli narodni napjevi - 13.50 Kulturni pregled - Zoran Kržišnik: 100 barvnih reprodukcij - svetov. mojstrov od 12. stol. do danes - 14.00 Zabavni zvoki - 14.30 Radijske reklame - 14.40 Skladbe za razne instrumente - 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved - 15.10-15.30 Zabavna glasba, vmes objave - 18.00 V Smihelu eno kajžeto imam... (pester spored slovenskih narodnih pesmi) - 18.30 Zunanje-politični feljton - 18.40 Polka in valčke igra F. Jankovič s svojim orkestrom - 19.00 Radijske reklame - 19.10 Zabavna glasba, vmes objave - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Operetna glasba - J. Strauss: 'Vodna glasba k opereti Cigan baron' - C. Millocker: 'Odlomki iz opere - Dajak prosjak'. - Sodelujejo: Solisti ljubljanske opere, ljubljanski komorni zbor in orkester Slovenske filharmonije, dirigira Jakob Cipce - 20.30 Radijska igra - Ivan Tavčar: Janez Sonce - 21.30 Orkestralna glasba - 22.00 Napoved časa, poročila in pregled sporeda za naslednji dan - 22.15 20 minut z Zabavnim orkestrom Radia Ljubljana, dirigent Božan Adam - 22.35 Igra F. Ferry Souvan s svojim kvintetom (z zabavišča hotela Slon) - 22.55-23.00 Lahko noč - 23.00-24.00 Oddaja Radia Jugoslavija za tujino na valju 327,1 (prenos iz Zagreba).

pretežno iz modernega reportarja. Razpisujemo štiri stalne večerne abonmaje in sicer: Abonma TOREK Abonma SREDA Abonma ČETRTEK Abonma PETEK razen tega pa še stalni popoldanski abonma TOREK. Po potrebi bomo naknadno razpisali še dodatne abonmaje.

Sprejemajo se tudi naročila za kolektivne abonmaje (šole, sindikate itd.) pod ugodnimi pogoji. Cena za en sedež znaša za vse leto v parterju 864-540 din, na balkonu od 756-216 din, v loži 1080 din, plačljivo tudi v obrokih.

Vpisovanje abonmaja bo od 1. do 8. septembra od 10-12 ur od 16-18 pri gledališki blagajni.

Lanski abonment bodo njihovi sedeži rezervirani 1. in 2. septembra. Podrobnosti so razvidne na letakih ob vhodu v gledališče. Informacije v gledališki pisarni.

Vremensko poročilo

hidrometeorološke službe LRS Stanje dne 25. avgusta ob 7. uri: Siatobne frontalne motnje, katere z izredno hitrostjo prodirajo v Srednjo Evropo, povzročajo tudi nepogodno oblačnost; z neznatnimi padavinami, ki bodo predvidoma tekom noči prešli naše ozemlje, tako da se nam že jutri obeta ponovno lepo vreme.

V Ljubljani je ob 10. uri dopoldne znašal zračni pritisk 736,2 mm, pritisk je v zadnjih 3 urah padel za 0,1 mm, temperatura zraka 16,2 stopinj C, relativna vlaga 87%, oblačnost 5/10, vidnost 10 km.

Napoved za sredo, dne 26. avgusta: Ponoči povečana oblačnost z neznatnimi padavinami predvsem v vzhodnih predelih Slovenije, nato izboljšanje do lepega vremena. Temperatura ponoči od 6 do 10 stopinj C, podnevi od 22 stopinj do 26 stopinj C.

RADIO KOPER

Sreda, 26. avgusta: 14.30 Partizanski dnevnik: Naši narodni heroji: Albert Gruden-Blišk - 14.40 Igra S. Stenovič s svojo kapelo - 17.30 Ljudske pesmi raznih narodov - 18.15 Borodin: Godalni kvartet v D-duru 20.00 U. Giordano: 'Andre Chénier', 3. in 4. dejanje - 21.00 S knjižne police: Galsworthy: Moderna komedija 21.30 Samospevi slovenskih skladateljev - 22.00 Plešite z nami.

GLEDALIŠČA

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA razpisuje abonma za sezono 1953/54, ki se bo začela 12. septembra 1953. Vsak abonment bo videl v tej sezoni 12 različnih dram in komedij.

Borci X. SNOUB 'Ljubljanske' vabijo vse prijatelje in znance, posebno pa še vse ljubljanske aktiviste in borce XVIII. divizije ter drugih brigad na proslavo desetletnice ustanovitve, ki bo 29. in 30. avgusta pri Stari žagi - znanem partizanskem taborišču - nad Golem pri Ljubljani.

Vse informacije dobite pri pripravljalnem odboru v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22, soba 102, telefon 23-031, int. 93.

LADJEDELNICA 'TITO' BEOGRAD

RAZPISUJE NATEČAJ za izdelavo idejnega osnutka mehanizacije notranjega transporta materiala na izvališčih za graditev in popravilo plovnih objektov. I nagrada 150.000 din II nagrada 50.000 din III dva odkupa del po 25.000 din Rok izročitve elaboratorov 20. oktober 1953. Tehnične pogoje lahko dobite vsak dan v podjetju za 250 din. Pravico do udeležbe imajo posamezniki in podjetja FLRJ.

LADJEDELNICA 'TITO' BEOGRAD, TELEFON 30-608

Raznašalca

oz. raznašalka za dostavljanje našega lista na dom na Viču in Rožni dolini sprejme takoj UPRAVA 'LJUDSKE PRAVICE-BORBE', Ljubljana, Kopitarjeva 2

Ljubljančani!

Pripravljalni odbor pri MO SZDL za proslavo desete obletnice priključitve Primorske k Jugoslaviji ter desete obletnice ustanovitve primorskih brigad na Okroglici pri Gorici, ki bo dne 5 in 6 septembra t. l., sporoča:

Pripravljalni odbor sprejema prijave od vseh množičnih sindikalnih kulturnih in športnih organizacij podjetij ustanov in uradov, ki bodo sodelovali na proslavi. Vsak popoldan razen sobote dežurna služba od 15 do 18 ure.

Udeleženci organizacije in podjetja ki bodo potovali na proslavo z vlaki kamion in ostalimi prevoznimi sredstvi naj to sporoče najkasneje do 25. avgusta.

Pripravljalnemu odboru Resljeva cesta 9/11, soba 26 ali telefonično na št 20 223

Mestni odbor Zveze borcev in Združenje rezervnih oficirjev - Ljubljana, pozivata svoje članstvo,

da aktivno sodeluje pri vseh pripravah za proslavo primorskih brigad ter da se polnoštevilno udeležijo proslave na Okroglici, ki bo dne 5 in 6 septembra 1953.

Istočasno obveščamo, da bo 29 in 30 avgusta proslava 10 obletnice ustanovitve X. SNOUB 'Ljubljanske' na Golem - Vabimo k udeležbi!